РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXIII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., четвер 27-го мая 1915. Ч. 61. — VOL. XXIII. JERSEY CITY, N. J., Thursday, May 27, 1915. N. 61.

ВЕЛИКИЙ ПОГРОМ МОСКАЛЇВ КОЛО ПЕРЕМИШЛЯ.

Ґенерал Макензен полонив знова 21.000 Москалїв і здобув 39 гармат та 41 машинових крісів.

Австрійські кораблї і лїтаки бомбардують прибережні міста Італії.

Турки затопили російський корабель „Пантелеймон" разом з 1.400 людьми.

В ГАЛИЧИНЇ І НА БУКОВИНЇ:

ВЕЛИКИЙ ПОГРОМ МОСКАЛЇВ КОЛО ПЕРЕМИШЛЯ. — ҐЕНЕРАЛ МАКЕНЗЕН ПОЛОНИВ ЗНОВА ПОВЕРХ 21.000 МОСКАЛЇВ.

БЕРЛІН (через Лондон). 25. мая. — Головна німецька кватира надіслала отсі вісти про вислід боротьби над Сяном:

„Союзні війска під командою ґенерала Макензена приступили вчера знова до офензиви в области Сяну на північ від Перемишля. Наступ приніс цілковиту побіду над Москалями.

„Місцевости: Радимно, Острів, Дроґоїв, Висіцко, Вітлин, Маківсько і горбки на схід від Цетулї взято приступом.

„Дотепер полонено 153 офіцирів і понад 21.000 жовнірів. Крім сего попало ся в наші руки 39 гармат, між тим 9 тяжкого калїбру, і понад 45 машинових крісів

„Страти Москалїв є незвичайно великі".

Новий сей удар для Москалїв має далекосягле значінє. Передівсім показало ся, що російська армія не є всилї утворити нову боєву лїнію, помимо одержаня сьвіжої помочи. Одним словом, російська армія є цїлковито здеморалїзована.

Безпосередним наслїдком отсеї нової побіди над Москалями буде цїлковите окруженє Перемишля. Хоч здобутє Перемишля не представляє нині великого стратеґічного значіня, то всеж таки відобранє сеї кріпости з рук ворога буде мати великий моральний вплив на Австрійців і Німців. Противно, серед російського війска, а ще більше серед населеня Росії, упадок Перемишля викличе страшне пригнобленє. Тому то російські власти військові, будучи сьвідомими сего, рішились, хоч би з найбільшими жертвами боронити Перемишля. Від тижня спішили в напрямі Перемишля великі війска на поміч. Та дарма. Вони не були всилї устоятись перед напором союзних війск. Упадок Перемишля є вже недалекий.

Висше наведені місцевости: Радимно, Острів і Дроґоїв, лежать між Перемишлем а Ярославом по лївім боцї ріки Сяну. З того село Дроґоїв лежить у віддаленю всего 6 кільометрів від першої кріпосної лїнії Перемишля. Прочі місцевости, як Висіцко, Вітлин, Маківсько і Цетуля, лежать на північ і на полудне від Ярослава, на правім боцї Сяну між ріками: Любачівка і Шкло.

АВСТРІЙСЬКІ ВІЙСКА ПОСУВАЮТЬ СЯ В НАПРЯМІ СУДОВОЇ ВИШНЇ І ГОРОДКА.

ПЕТРОГРАД (через Лондон). 25. мая. — Головна російська кватира подає отсі вісти з терену війни в Галичині:

„В Галичинї російські війска змусили своїми протинападами німецьких союзників заняти оборонне становище майже здовж цїлої боєвої лїнії. Лише на лїнії Гусаків, Підлїски і Орховичі австрійські війска посувають ся поволи наперед.

„У днях 22. і 23. мая російські війска відбили успішно напади Австрійців здовж лївого берега Днїстра. До завзятої битви прийшло в околиці Бурчиць, Острова і Долобова.

„На боєвій лїнії за Днїстром наступила хвилева перерва, лише між ріками Чечвою і Лїмницею Австрійці безуспішно атакували в ночи на 23. мая наші становища.

„Протягом послїдних кількох днів ми полонили 2.200 Австрійців, між ними 40 офіцирів. Також здобули ми кілька тузинів машинових карабінів і велику скількість воєнних матеріялів".

Стільки всего новин з поля битви в Галичині після російського урядового звіту. В нім говорить ся, що дальший наступ австрійської і німецької армії майже зовсім здержаний. Коли однак порівнаєть ся висше наведені місцевости з місцевостями, оголошеними в попереднім російськім рапорті, то показуєть ся, що австрійська армія, хоч поволи, посуваєть ся в области Днїстра стало дальше наперед.

Місцевости: Підлїски і Орховичі, є віддалені всего 10 кільометрів на полудне від Судової Вишнї. Місцевости: Долобів і Острів, лежать на лївім (північнім) березї Днїстра у віддаленю всего 25 кільометрів від Городка.

Про битву над Прутом і на Буковинї російський рапорт нічого не згадує, хоч недавно тому назад телєґрами з Петрограду заповідали вже недалеке занятє Черновець і Коломиї та проґнанє австрійських війск в Карпати.

—o—

В РОСІЙСЬКІЙ ПОЛЬЩІ:

ВЕЛИКЕ ПОРАЖЕНЄ МОСКАЛЇВ В ПОЛУДНЕВІЙ ПОЛЬЩІ. — МОСКАЛЇ СТРАТИЛИ 7.000 В ПОЛОНЕНИХ.

БЕРЛІН (через Лондон). 25. мая. — Австрійське міністерство війни оголосило отсї вісти про пораженє Москалїв в полудневій Польщі:

„Австрійська армія розбила Москалїв на „Лисій горі" на захід від Опатова. („Лиса гора" се назва гір, які тягнуть ся від Келєц до Опатова). Битва тривала через 4 днї і була ведена з великим завзятєм з обох сторін. Страти Москалїв дуже великі. Число лише полонених Москалїв виносить 7.000. В битвах брали участь австрійські війска під командою ґенералів Данкля і Война. З російської сторони брали участь в битві вже резерви, які надтягнули від Івангорода.

„Також і на північ від Висли, на схід від Клїмонтова, союзні війска вдарили на становища Москалїв, які в послїдних днях скріплено новими війсками з Люблина".

Заповіджена отже офензива Москалїв в полудневій Польщі покінчилась новим пораженєм Москалїв. Австрійські війска не лише відбили напад Москалїв, задаючи їм тяжкі страти, але і змусили їх до відвороту в напрямі Висли. Треба припускати, що армія Данкля одержала також в послїдних днях більшу поміч і стане наступати з цїлою силою на Москалїв, щоби їх проґнати цїлковито за ріку Вислу. Коли полуднева Польща буде очищена з Москалїв, тодї російська лїнія на північ від Пілїци, над рікою Равкою і Бзурою буде загрожена від полудня і російська армія буде приневолена опустити всю територію по лївім боцї Висли, а тимсамим і Варшаву.

—o—

В ПРИБАЛТІЙСЬКІМ КРАЮ:

НАД РІКОЮ ДУБИЦЕЮ СТРАТИЛИ МОСКАЛЇ 2.240 В ПОЛОНЕНИХ.

БЕРЛІН (через Сейвіл, Л. Ай.), 25. мая. — Головний німецький штаб доносить урядово отсе:

„Над рікою Дубицею, на схід від Россени, наші війска заатакували російські становища. Ми взяли їх приступом і проґнали Москалїв за ріку. 2.240 полонених і 5 машинових крісів опинили ся в наших руках.

„Дальше на північ Москалї пробували перевести кілька разів напади на наші становища, але за кождим разом мусїли з великими стратами уступити".

—o—

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ:

АВСТРІЙСЬКІ КОРАБЛЇ І ЛЇТАКИ БОМБАРДУЮТЬ ПРИБЕРЕЖНІ МІСТА ІТАЛЇЇ.

ВІДЕНЬ (через Лондон). 25. мая. — Про вислїд бомбардованя італїйських міст оголосив ґенеральний штаб отсї подробиці:

„Австрійська фльотиля, зложена з торпедовців, острілювала з успіхом отсї прибережні міста Італїї: Венецію, Анкону, Порто Корсіні, Сеніґаля і Ріміні. Рівночасно брали участь в бомбардованю і лїтаки.

„Огонь був звернений головно на арсенали і воєнні маґазини в Анконї і Венеції. Спричинені експльозії і огнї позволяють дотадувати ся, що нанесені шкоди є великі. В Анконї поцїлено також зелїзничий дворець і маґазини нафти. Коло Ріміні знищено зелїзничий міст.

„Загалом показало ся, що Італїйці не є приготовлені до оборони перед нападом лїтаків. Над Венецією кружляли лїтаки через цїлі дві години".

Головною цїлею нападу на побереже Італїї при помочи торпедовців і лїтаків не було бомбардованє міст, але передівсім розвідини про італїйську фльоту.

ІТАЛЇЙЦЇ ПЕРЕЙШЛИ АВСТРІЙСЬКУ ГРАНИЦЮ В НАПРЯМІ РІКИ ІЗОНЦО.

РИМ (через Лондон). 25. мая. — Італїйський воєнний штаб видав отсе оголошенє:

„Наші війска переступили австрійську границю на просторі около 100 кільометрів і заняли чотири надграничні місцевости. Неприятельські відділи майже без стрілу цофнули ся назад за ріку Ізонцо, знищивши за собою всї мости і спаливши доми".

Чотири місцевости, які заняли італїйські війска, лежать у віддаленю двох до трох миль від границї Італїї. До першої більшої боротьби прийде над рікою Ізонцо, де Австрійці вже від давна приготовились на принятє нового ворога. Здовж сеї ріки побудоване сильні укріпленя, яких боронять тяжкі гармати Австрійців.

АВСТРІЙЦЇ ГОТОВЛЯТЬ СЯ ДО ГОЛОВНОЇ БИТВИ КОЛО ВЕРОНИ.

ЛОНДОН, 25. мая. — Зі Швайцарії доносять, що німецькі і австрійські війска у великій силі посувають ся здовж ріки Адижи. До Трієнту прибуло 40.000 тирольського, українського і чеського війска. Разом з війском надійшла і тяжка артилєрія, яка є призначена до співдїланя з армією.

Догадують ся, що головна армія німецька і австрійська має в плянї наступ в напрямі італїйської кріпости Верони.

ХТО ОБІЙМЕ ГОЛОВНУ КОМАНДУ У ВІЙНЇ ПРОТИ ІТАЛЇЇ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія), 25. мая. — Ходить поголоска, що німецький цісар обійме особисто головну команду над німецько-австрійською армією у війнї проти Італїї.

„З инших жерел знова доносять, що головним комендантом іменовано ґенерала Гінденбурґа.

Повисші поголоски виглядають на неправдоподібні. В кождім однак случаю можна надіяти ся, що комендантом буде один із німецьких ґенералів. Є вісти, що на 700.000 війска, призначеного до війни з Італією, є 600.000 Німців, а всего 100.000 Австрійців. Німецьке військо має складати ся переважно з Баварців, які уходять за найлїпших жовнірів в німецькій армії.

ПАПА РИМСЬКИЙ І ВІЙНА.

ЛОНДОН, 24. мая. — З Риму доносять, що італїйське правительство видало розпорядок щодо конфіскати всїх австрійських та німецьких кораблїв, які находять ся в італїйських пристанях. Вартість тих кораблїв оцїнюють на 20 мілїонів долярів.

„Італїйський король, подає дальше телєґрама, приказав всім князям, які займають ріжні становища у війску, відїхати сейчас на поле битви. Папа римський уповажнив своє духовенство відправляти публично молитви за побіду Італїї. Се викликало великий запал серед населеня Італїї".

—o—

В ТУРЕЧЧИНЇ:

ЗАТОПЛЕНЄ РОСІЙСЬКОГО КОРАБЛЯ „ПАНТЕЛЕЙМОНА" РАЗОМ З 1.400 ЖОВНІРАМИ.

ЦАРГОРОД (через Амстердам), 25. мая. — Тут оголошено урядово, що турецька підводна лодка затопила на Чорнім мори великий російський воєнний корабель.

БЕРЛІН (через Сейвіл, Л. Ай.), 24. мая. — Телєґрама з Букарешту доносить, що на Чорнім мори затонув воєнний російський корабель „Пантелеймон" враз з 1.400 людьми залоги і жовнірів. Близших відомостий про затопленє корабля покищо нема. Однак загально припускають, що його поцїлила торпеда або стрільна турецького корабля.

Воєнний корабель „Пантелеймон", вибудований в р. 1898 (перероблений 1902), числив 12.780 тон. Його зорyженє складало ся з 24 гармат і 5 машин до викиданя торпед. Пересічне виносила залога 740 людий. Коли ж телєґрами згадують про страту 1.400 людий, то треба припускати, що на кораблї находило ся також військо, яке було призначене до висадженя на берег Туреччини.

Давнїйша назва отсього корабля була „Князь Патьомкін". По революції, яка була вибухла серед моряків чорноморської фльоти, змінено назву корабля на „Пантелеймон".

Показало ся отже, що турецька фльота, хоч без порівнаня слабша від фльоти союзників, під мудрим зарядом німецьких офіцирів задала і задасть ще неодин тяжкий удар своїм противникам.

АНҐЛЇЙЦЯМ В ТУРЕЧЧИНЇ НЕ ЩАСТИТЬ СЯ. — 2.000 УБИТИХ ПОЛИШИЛИ НА ПОЛИ БИТВИ.

БЕРЛІН (через Лондон), 25. мая. — Битви, які без перестанку відбувають ся на півострові Ґалїполї, приносять союзникам величезні страти, підчас коли успіхів нема жадних. У вчорашній битві коло Сед-ель-Бар лишили союзники на побоєвищи понад 2.000 убитих.

Турецький ґенеральний штаб видав отсей урядовий звіт:

„Неприятель під охороною корабельних гармат розпочав вчера напад на наші становища коло Сед-ель-Бар. Помимо сильної помочи, яку неприятель одержав, ми відбили його напад. На побоєвищи найдено 2.000 убитих і один машиновий кріс. По нашій сторонї 42 убитих і 240 ранених.

„Наші батерії на азійській сторонї острілювали вчера неприятельські кораблї. Два кораблї зістали сильно ушкоджені: один корабель поцїлено чотири рази, другий корабель два рази. Небаром кораблї уважали за відповідне опустити Дарданелї".

Силу війск союзників в Дарданелях оцїнюють тепер на 90.000. З того частина находить ся вже на суші, решта єще на кораблях. Силу турецької армії, призначеної до оборони оцїнюють на 200.000. Очевидно, що лише незначна її частина бере участь у боротьбі. Сю задачу сповняє передівсім надбережна артилєрія.

З повисшого рапорту можна пізнати, що союзники находять ся нинї в Дарданелях на тім самім місци, що і перед трома місяцями, коли розпочали бомбардованє перших фортів. Одинока надія союзників лежить ще в Італїї, яка готовить ся вислати тут 100.000-ну армію.

—o—

У ФРАНЦІЇ І БЕЛЬҐІЇ:

НІМЕЦЬКІ ВІЙСКА У ВІДДАЛЕНЮ ВСЕГО 2½ МИЛЇ ВІД ІПРУ.

БЕРЛІН (через Лондон), 25. мая. — Як доносить урядовий рапорт німецької головної команди, Німці переломили в кількох місцях лїнію Анґлїйців і находять ся вже всего 2½ милї від міста Іпру. Всї зусиля неприятеля, щоби денебудь заняти наші становища, ударемнено відразу на початку.

Німецьке урядове оголошенє звучить:

„У Фляндрії наші війска продовжали напад на анґлїйські становища під Іпр. В двох місцях удало ся нам переломити лїнію Анґлїйців і взяти приступом часть їх закопів. Анґлїйські страти значні. В наших руках опинило ся 150 полонених і два машинові кріси".

На прочій боєвій лїнії вже від довшого часу не зайшли жадні важнїйші зміни. Німці заняли тут виключно оборонне становище, а до офензиви Французи і Анґлїйці не мають нї щастя нї сили.

АНҐЛЇЙЦЇ ПРИПИСУЮТЬ СВОЮ НЕУДАЧУ ЗНОВА „НЕДОБРИМ ҐАЗАМ".

ЛОНДОН, 25. мая. — Комендант анґлїйської армії Джан Френч надіслав отсей звіт:

„Деякі закопи нашої лїнії коло Іпру, які неприятель заняв вчера при помочи ґазів, не удало ся нам єще відбити назад. Скількість ґазів, ужитих на 5 миль довгій боєвій лїнії, була тепер значно більша нїж передше.

„Ґаз виходив з відповідних рур через 4½ години без перестанку; крім сего стріляв неприятель ґазовими бомбами, які тріскали в самих закопах".

Історія з ґазами повторяєть ся стало при кождій неудачі Анґлїйців.

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
In United States:	В Злучених Державах:
$2.00 per year	на рік $2.00
$1.00 per 6 months	на пів року $1.00
0.75 per 3 months	на 3 місяці 0.75
In Jersey City, Canada and other foreign Countries:	В місті Jersey City, до Канади і других краів:
$3.00 per year	на рік $3.00
$1.50 per 6 months	на пів року $1.50
$1.00 per 3 months	на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents.	Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".

При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

Число телефону 498 Jersey City.



За всї оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає. — Рукописий не звертає ся.

ЗРАДА.

Італійський король Віктор Емануїл і його правительство під проводом президента міністрів Салядри виповіли війну довголітному союзникови Італії — Австро-Угорщині.

Се виповідженє війни союзникови, навіть без зірваня союза, цілий сьвіт мусить оклеймити іменем **зради**.

Італія була в союзі з Австро-Угорщиною і Німеччиною 28 літ. Договір був заключений окремо з Австро-Угорщиною, а окремо з Німеччиною.

Того договору доси ніколи публично не оголошувано. Все держано його в тайнї. Але з голосів політиків і преси сьвіт дізнав ся про нього бодай ось-що:

1. Коли Франція нападе на Італію, Австро-Угорщина має зберегти **приязну невтральність** (значить: не брати участи у війні, але попирати союзника не-оружною силою).

2. Коли Росія нападе на Австро-Угорщину, то Італія має оберігати **приязну невтральність**.

3. Коли би Франція напала на Італію або Німеччину, то обі ті держави обовязані дати собі взаїмно **поміч цїлою своєю оружною силою.**

4. Коли би Франція і Росія вдарили разом на Австро-Угорщину і Німеччину, або й на саму тільки Німеччину, то **проти обох тих нападаючих держав виступають всї три союзні держави** (Австро-Угорщина, Німеччина, Італія) **разом цїлою своєю оружною силою.**

Ось-такі мали бути точки договору тридержавного союза, який удержав ся 28 літ і якого до останної хвилї жадна сторона навіть не пробувала розвязувати.

Що з того договору виходило?

З усїх 4-ох точок за порядком і з усїх разом виходило, що коли оба союзники Італії найшли ся у війні з двома, а властиво з трома (і ще з додатками) противниками, **то Італія сейчас мала дати цїлу свою оружну силу на поміч союзникам.**

Але до сього не прийшло.

Зрадлива Італія ще підчас мира умовляла ся з противником тридержавного союза — з Росією.

Коли їй з того роблено закиди, то звертала ся до своїх союзників з кличем: Затїснїм ще союз! І при відновлюваню союза голошено опісля, що його затїснено, що він тепер як скеля, що Італія при Австрії так як Німеччина.

Нарешті прийшла торік теперішна велика европейська війна й Італія показала перед сьвітом своє правдиве лице.

Італія замісць виступити до війни — оголосила свою невтральність як кожда инша держава, котра не стояла у союзі з Австро-Угорщиною і Німеччиною.

Ся невтральність навіть не була „приязна", бо Італія позволила посилати цїлі полки італїянських добровольців до Франції — проти Німеччини.

Все те робила Італія яко союзниця, не виступаючи навіть із союза.

Ба, на тім не конець. „Італїянську невтральність" посунено ще дальше.

Італія обовязувала ся бути дальше „невтральною"; коли Австрія вже тепер зачне переводити свій розбір в користь „невтрального союзника".

Австро-Угорщина показала ся ще на стільки уступчивою, що давала „союзникови" ті кусники австрійської теріторії, де мешкають Італїянцї.

Але Італія посунула свою „невтральність" ще дальше і поставила свої домагання на вістрю меча: або даси усе — буде „невтральність", або нї — буде війна. — І зачало ся в Італії воєнне землетрясенє.

Союзник виповів війну союзникови.

Союзник не лише що оставив союзника в тяжкій потребі, але пійшов проти нього з ножем, з оружем в руці.

Союзник не дав помочи союзникови, а хотїв від нього добичі і то добичі таки на шкірі союзника, не італїянській, яку союзник давав добровільно, але й на чужій.

Все те ..... без зломаня союза.

Пійти з ворогом проти союзника — се зрада.

Домагати ся добичі від союзника і то в часї його біди — се чистий розбій.

Пятно зради кинув король і правительство Італії на цїлий італїянський нарід. Се пятно гірше нїж пятно народної зради. Бо народної зради допускають ся одиницї, а нарід їх викидає з каменем на них кидає, а пятно зради союзника, — союзника цїлого італїянського народа — паде на сей цїлий нарід.

Хто по війні схоче ще заключати союз з Італією?

Хиба... польська шляхта.

КОНСКРИПЦІЯ (ПЕРЕПИСЬ) У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

На другий второк, дня 1-ого червня с. р. відбудеть ся у стейтї Ню Йорк спис населеня. Таксамо небаром відбудеть ся такий спис населеня і в других стейтах.

Сей спис населеня має на меті лише те, щоби усталити числовий його приріст за останне десятиліте для основи при виборах і мимо питань, які находять ся на формулярах, **не має нїчого спільного з оціночою податків.**

Подані у формулярах данї щодо маєткового стану поодиноких людий мають остати **строгою урядовою тайною.** З уваги на те нїхто не потребує боятися, що йому тепер можуть підвисшити податок.

Одначе кождий мусить виповнити формуляр, бо инакше може бути нараженнй на кари.

* * *

При тім списї населеня ходить нам також **о нашу народну справу.** Ходить нам о те, щоби Американцям дати до відома, **що у Злучених Державах є Українцї** та, що вони називають себе властивим іменем, а не чужими або прибраними, як то, на жаль, нераз робили наші земляки на чужинї.

Кілько то вже чужинцї не насьміяли ся з наших людий за те, що прозивають себе: „Полак", „Гелїшен", „Рошен", „Унгар", „Австріяк" і так дальше; що бракує тілько, аби прозвали себе „Татарами" або „Циганами".

Тим урядникам, що записують, все одно, до якої народности хто себе записує. Їм се байдуже або й зовсім на тім не розуміють ся. Одначе коли котрий розуміє ся на европейських національних справах, то знає, що **нема таких народів як „Гелїшен" або „Австрієн".**

Але опісля для властий Злучених Держав такий невірний виказ представляє меньшу вартість, бо на дїлї годї з того виказу визнати, яке число кождої народности живе у Злучених Державах.

І не лише такі назви як „Гелїшен" або „Австрієн" вводять замішанє, але навіть і такі як **„Рошен"** або **„Гонгерієн"** вводять неменьший заколот. Москаль кличе себе „Рошен", а таксамо „Рошен" значить „Росіянин" — себто російський підданий. Знова Мадяр кличе себе „Гонгерієн", а таксамо „Гонгерієн" значить „Угорщанин", себто — угорський горожанин.

Тому то власти повинні подбати про се, аби таких недокладностий і такого баламутства не було. Одначе вже і без властий може тут богато помогти — національна сьвідомість. Коли Поляк буде „Полак", а не „Австрієн" або „Джермен" або „Рошен", як то часто вони з темноти себе записують; коли Словак не буде „Гонгерієн", а Українець не буде „Гелїшен" анї „Рошен", то можна буде дійти до правдивого обчисленя населеня у Злучених Державах після поодиноких народностий.

Чи инші народности будуть дбати про се, чи нї, ми не станемо тим журити ся. **Але про свою справу ми повинні подбати як найревнїйше! Сьвідомі Українцї повинні подбати не лише про себе самих, але і про несьвідомих і неписьменних та вияснити їм сю справу.**

Скрізь нехай наші люди тепер голосять одні другим: В конскрипційних картах у рубрицї народність (nationality) пишіть лише: Українець — **UKRAINIAN** (Украйнієн).

Наше національне імя ще мало знане в Америцї і тому треба завзято пильнувати сьогорічної переписи, аби використати її для того, **щоби Американцї довідали ся, що є українська нація, якої сини і доньки є також тут, на американській земли.**

Се має для нас велике значінє, бо се може дати почин до того, що Американцї зачнуть цікавити ся українською справою. А сього в теперішну пору якраз нам треба, бо й Америка може брати участь там, де буде рішати ся доля европейських народів, між ними й нашого — українського!

ПОСЛІДНІ ДНІ ПЕРЕМИШЛЯ.

Сей опис подаємо за київською московською газетою „Кіевская Мысль", до якої прислав його власний кореспондент, котрий був у Перемишли зараз по здачі твердинї.

Один з виднїйших представників цивільного населеня Перемишля так описує послідні страшні днї кріпости, про котрої близкий конець кріпосна команда, розуміє ся, не втаємничувала населеня:

Передівсїм не можу забути страшної ночи на недїлю 21. марта. Ми Перемишляни за час облоги так зжили ся з гуком і гуркотом гармат, з жалібним співом шрапнелїв, що без них нам неначе би чого не доставало. При сїй музицї ми і спали і їли і працювали.

Правда, ми спали і їли не богато, а працювали майже виключно для помочи ґарнізону. В приватних домах були уладжені швальнї, пральнї і лазарети. Не було чоловіка, що так або инакше своєю особистою працею не принїс би помочи кріпости. Населенє терпіло недостаток всего, але нїхто не думав, що упадок твердинї так близкий.

Ми знали про підміноване мостів і фортів, але до всего того не прикладали більшого значіня, бо уважали, що то необхідне для оборони твердинї.

І от в ночи на 21. марта майже зі всїх фортів загудїли гармати, розпочалась безперервна страшна стрілянина. Нам здавалось, що начав ся штурм твердинї...

Тої ночи нїхто не спав... Нам здавалось, що ми в осередку артилерійного огню, бо трудно було означити, з котрої сторони гремлять гармати.

Муровані доми не лише трясли ся, але немов би колисали ся зі сторони на сторону, готові кождої хвилї завалитись; дрожали шиби в вікнах, дрожало начинє на полицях і в шафах...

Моя родина зібрала ся в однїй кімнатї. Ми не сьвітили сьвічки, але в кімнатї було зовсїм ясно. Небо купало ся в филях яркої полумини і та полумінь осьвічувала наші вікна.

Ми сидїли в напруженїй мовчанцї, немов боячись вимовити яке слово...

Ми чули, що стріляють з наших фортів.

Моя жінка зімлїла, дїти голосно плакали... Від струсеня дому в сусїднїй кімнатї впала висяча лямпа.

Через цїлу ніч гармати не вмовкали.

Нїхто не знав про те, що дїєть ся на фортах. Що було причиною того небувалого гарматного огню? Чи се був штурм? Коли так, чи відбито його? Нїхто не міг відповісти на се питанє, бо всї сусїди поховали ся по кутах, де і перебули сю ніч.

Та от ізза гір блиснули перші лучі яркого сонця.

Вистріли стали рідші, лїнивійші, глухійші...

Дослівно, захрипли горла гармат від невмовкаючого нічного крику...

Сонїшне сьвітло прогнало луну від гарматного стріляня...

По вихрі бурі — наступила тишина...

Ми довго глядїли в вікно... Нїкого... Та, от, на ношах несуть раненого. Ми питаємо: Був штурм? Відповідають, що нї! Ми здивовані. Коли не було штурму, то чому гармати з фортів з таким завзятєм гудїли цїлу ніч?

Виходжу з дому. На улици звичайний рух; немов би забули про нічну канонаду.

Оповідають подробицї. Наша артилерія завзято остріловала російські становища. Чим се було викликане, — нїхто напевно не знає.

В ночи залога робила випад, в котрім брала участь третина спосібних до бою жовнїрів кріпости.

З тої сторони, де був кровавий нічний бій, тягнеть ся похід легко ранених, на ношах доставляють тяжше ранених...

З самого ранного ранку почав ся в місті якийсь горячковий рух. Я пробував питати ся, але не можна було нічого довідатись.

По місті гонили автомобілї зі штабовими офіцирами; у всїх був поважний вигляд лиця.

Населенє чуло, що у воздусї нависла якась буря.

Знакомий офіцир сказав менї, що нинї в кватирі команданта відбудеть ся воєнна рада, котрої рішеня будуть мати дуже важні наслідки.

Але, що на тій радї буде обговорювати ся справа здачі твердинї, менї і на думку не приходило.

І потім, коли один знакомий в полудне сказав менї під найбільшою тайною, що рішено приступити сейчас до віддання кріпости, я був мов ражений, почувши наче щось неімовірне.

Але скоро всї мої сумніви розвіяли ся.

Над Сян тягнули громади жовнїри, там розбивали до каміня свої карабіни і кидали в воду.

Розпука проявляла ся в їх вчинках... Вони рвали на кусні свої торністри і розкидали по улицях.

Всюди трагічним шепотом розходились лише два слова: Твердиня піддаєть ся.

Коло моста стояла вже готова некольна машина і ждала розказу, щоби розірвати зелїзного великана на дрібні части.

Надійшов знакомий офіцир. Питаюсь його: Чим пояснити небувалу доси нічну канонаду?

Ми вистрілювали — відповідає — свої набої на російські становища. Сеї ночи буде тесаме...

На улицях зі всїх сторін ведуть конї. Оголошено приказ, щоби до вечера звести всї конї в поле поза місто. Чого? Сего нїхто не знав.

Горожани та „форшпанї" вели свої конї, змореннї голодом. Назбиралось всего до трох тисяч штук.

І тодї доперва стало звісно, що вся та маса коний буде знищена, щоби не впала в руки ворогам.

Трагічні сцени розгривали ся на тім поли.

Іржанє коний, передсмертнє хрипінє, вистріли, сльози „форшпанів", все те змішало ся в один хаос тяжких, хапаючих за душу звуків.

Часть коний постріляно, а часть зарізано.

Трудно описати, в якім горячковім настрою находив ся Перемишль дня 21. марта.

Як усе в подібних случаях, лїтали найдивачнїйші чутки. Говорили один другому, трохи не плачучи зі страху: На воєннім судї рішено висадити цїле місто!

Вернувши домів, я застав всю родину в сльозах-розпуки.

Показуєть ся, що приходив один сусїд і оповів моїм домашним тусаму чутку.

Я старав ся доказати її неімовірність, але нїхто не хотїв менї вірити.

Моя жінка, розденервована в часї облоги, виглядала буквально наче безумна.

Убрала сьвяточнє одїнє, перебрала дїтий в чисте білє, молила ся, плакала. Я слїдив за нею, щоби вона не заподїяла чого собі, або дїтям...

Про їду всї цїлковито забули.

Нагло почули ми сильний вибух. Потряс землею... І знов тишина.

Як я потім довідав ся, наперед висаджено зелїзний міст через Сян.

Сила вибуху була величезна, рівнаще двом вибухам, що роздали ся над ранком 22. марта, **коли у воздух вилетїли два найголовнїйші та найважнїйші форти.**

Ми майже не відходили від вікна. Моє мешканє звернене до головної улици, що веде над Сян.

Туди товпою ішли жовнїри, несли карабіни і машинові карабіни з поясами набоїв.

З поворотом ішли з порожними руками. Сянови віддали вони все своє оружє.

На наше подвірє зайшли два жовнїри. На мої запити відповідали здержливо, але сказали, що здача кріпости рішена остаточно.

Якраз саме відлетїли послідні лїтаки, що унесли з собою важнїйші акти й опис послідних хвиль.

Слїдом за знищенням мостом — казали жовнїри — мають бути знищені і всї укріпленя твердинї. Тепер якраз з поспіхом викінчують ся роботи.

З настанєм ночи залога зачне розстрілювати остали гармати, а потому приступить до висадженя всїх многочисленних фортів. Все зруженє жовнїрів треба або знищити або зробити непридатним. Знищенє не буде відносити ся до самого міста і нїодин будинок не повинен потерпіти. Здача зачнеть ся від брами зі сторони Сянока, а не Львова...

Зійшла вечірна темрява. Знов заревіли гармати твердинї. З початку рідко, раз, потім вдруге. Опісля сипали вистріли один за другим і злили ся в один загальний гук.

І знов, як минулої ночи, нам було не до спаня. Знов дрожали стїни, колибались меблї, бренїли скла. Знов яркобагряве небо осьвічувало нашу кімнату. Але сим разом картина була ще страшнїйша у своїй величи.

Залога перекидним огнем нищила **свої форти.** Минали години, але страшний рев гармат не вмовкав. Противно, ставав все страшнїйший та гнївнїйший. До вистрілів прилучувались поодинокі вибухи.

Форт за фортом гинув від піроксилїна, котрого був очевидно в кріпости великий засіб. Досьвіта замовкли гармати... Замовили на все...

Жовнїри залоги зробили їх непридатними до дальшої служби в російській армії.

Вибухи фортів продовжались і цїлий день в понедїлок 22. марта, а в части і ві второк 23. марта. Висаджувано склади боєвих засобів.

З тріском горіли цїлі гори боєвих патронів. Над місцями вибухів піднимали ся густі облаки диму. Дим окружав місто.

Майже до полудня ми не виходили зі свого мешканя.

— Ну, що? — запитав я через вікно свого знакомого.

— Відїхав посол до Москалїв...

Факт довершив ся: Перемишль упав...

ЗАНЯТЄ СНЯТИНА.

(З віденської „Свободи").

З граничної місцевости Станівцї на Буковині по однодневнім відпочинку вимаширувала австрійська армія через покриті снїгом верхи в сторону Снятина. Була то тяжка дорога. Конї застрягали в снїгу, а перевоженє гармат було дуже утруднене. Однак війско перемогло ті трудности і по девятигодиннім марши перейшло гори. Вже здалека видно було спалені Москалями мости на Прутї і Черемоши. Нїхто не сумнївав ся, що Москалї всїми силами будуть перешкаджати австрійським війскам в переправі через ріку Прут під Снятином. Дужрано австрійські війска приготовили ся до переправи через ріку. Вислані стежі (патрулї) донесли, що Москалї є ще в селї Залучи і в Рудниках та лагодять ся до оборони зелїзничого моста, який лучить Снятин із Залучем. Австрійські війска заняли околичні поля і під вечір вдало ся їм заняти Залуче, в якого околици ще переходили сильні московські стежі. Австрійські передні сторожі поступали все вперед. Межи Залучем і Снятином тягнеть ся майже двокільометрова рівнина, на якій нема нїякої захорони для ворога.

Австрійські стежі ствердили, що під цвинтарем близко Снятина на однім горбку стоїть богато московських гармат. На овиді згаданої рівнини видніє снятинський зелїзничий дворець.

В ночи дали ся чути перші стріли, а рано австрійська артилєрія почала огонь. Москалї мали в місті сильні становища; на Прутї не було нїякого моста, бо Москалї висадили у воздух. Битва була завзята. Під охороною огня австрійської артилєрії наші стежі почали підсувати ся до стації Залуче-Снятин, щоби розвідати ся, чи не можна би дістати ся на другий беріг Прута. Стежі посували ся в силї по 15 людй по вкритій снїгом рівнинї. Кождої хвилї можна було надїяти ся, що почнуть тріскати московські шраннелї. Австрійським передним сторожам удало ся дійти аж до двірця, заки Москалї почали огонь. Одна часть сторожі розбігла ся вздовж шляху, а друга пійшла на Снятин.

Напроти австрійського війска вийшов якийсь чоловік і сказав, що Москалї перед трема годинами забрали ся з міста і лише при другім кінци міста видно ще козацьку стежу (патрулю). Коли австрійське війско увійшло до міста, населенє повитало його з неописаною втіхою. Австрійське війско взяло в околици Снятина богато Москалїв в полон, а крім того добуло транспорт 30.000 карабінових патронів.

О. М.

НА ГРАНИЦІ.

Бувай здоров, мій краю нещасливий!
Бог знає, чи тебе я ще побачу...
З верхів Карпат дивлюсь у сумрак сивий,
де ти сховав ся, й тихо серцем плачу.

Мов вигнанець, обвішаний торбами,
несу свою недолю на чужину
і в лісі між вояцькими гробами
сную смутні думки, де сам загину.

Широкий край — безмежне кладовище:
є де зложити тіло й серце бідне,
а там на горах зимний вітер свище
понад ліси і поле моє рідне.

Куди ідем? де в мирі на ніч станем,
бездомні сини нещасної країни?
Чи мало ще побожним християнам
крови і сліз, недолі і руїни?

Ох, не зазнав ти, краю мій, ніколи
ні гаразду, ні щастя споконвіка,
з часів татарських вічний раб в неволи,
обдертий і ограблений каліка!

Жили у тобі наші предки бідні
і думали, чей буде красше внукам!
а внуки кровю росять ниви рідні,
нема кінця їх горю і їх мукам.

Пійшов війною лютий брат на брата
і темні ночи осьвітив огнями,
з амвона в горах голосна гармата
промовила огненними словами.

А сі слова — се глум з небес і Бога,
ненависть хмарою людий покрила,
по всій земли недоля і тривога,
в імя культури — кров, розбій, могила.

Чи оживеш ти ще, нещасний краю,
народе мій по сім страшнім розбою?...
З гірських границь ще раз тебе пращаю
і йду в чужину з лютою журбою...

ВІЧА В СПРАВІ ВІЛЬНОЇ УКРАЇНИ.

VI.

ФОРД СІТИ, ПА.

Віче в справі вільної України у Форд Сіти, Па., відбуло ся дня 7. мая с. р. о год. 7½ вечер у власній гали тов. „Запорожська Січ". Тому, що п. др. Демидчук прибув несподівано, явило ся на салі понад 190 людий. Віче отворив місцевий парох о. Йосиф Дженджера і його вибрано предсідателем, а секретарював п. Павло Віслоцький. Референт др. Семен Демидчук в своїй двогодинній промові представив усім зібраним ясно українську справу і вказав на наші задачі і обовязки під теперішню пору.

Предсідатель о. Дженджера заохотив зібраних до складки на фонд визволеня України; присутні зложили на сей захід $11.10. Ся збірка не є дуже мала, коли взяти під увагу теперішне безробіте. По відспіваню народних гимнів розійшли ся учасники домів у піднесенім настрою.

Павло Віслоцький, секр. віча.

—o—

VII.

БУТЛЕР, ПА.

Дня 13. мая с. р. о годині 7.30 вечером відбуло ся у нас народне віче в справі вільної України, на котрім реферував Вп. п. др. С. Демидчук. Помимо великого безробітя, яке тут під сю пору панує, на віче зійшло ся доволі велике число людий. Віче відкрив влучною промовою Веч. о. Гривнак, представивши присутним пана референта та покликуючи п. М. Кінаша до перепровадженя віча. П. М. Кінаш, заявивши своє місце, попросив п. Демидчука до реферату. Вп. др. С. Демидчук, представившись яко відпоручник від теперішньої Головної Української Ради у Відни, почав свій реферат на тему теперішньої війни, яка щаліє в нашій вітчині. Бесідник обговорив докладно цілу історію України, почавши від часів Богдана Хмельницького, пояснив причину сеї війни, та подав вказівки, як приготовити ся до обрахунку з ворогом. Відтак порушив справу рідної школи, загріваючи весь нарід до просьвіти, додав духа до єдности і витривалости та до прямованя з непохитною вірою на шлях нового житя. За свою гарну промову зістав наділений гучними оплесками.

Щоби причинитись з більшою помочию в тій справі, вибрано комітет до збираня жертв на боєвий фонд, до котрого зістали вибрані: Ат. Мельник, Том. Бучковський, Ів. Ткачук, Вік. Яросевич і Йос. Цимбала.

Веч. о. Гривнак подякував присутним за численну участь в сім вічу, а зосібна п. референтови за його труди. Співаючи народний гимн, нарід почав розходити ся домів, складаючи добровільні жертви на боєвий фонд. Зібрано разом $12.00. Імена жертводавців будуть поміщені в „Свободі" в рубриці „Жертви на Фонд визволеня України".

С. В., секр. віча.

З ТИЖНЯ.

King of Italy
Premier Salandra
Sailors on Parade
Photos by American Press Association
Soldier protected against gas
President Wilson
Lisbon
American Embassy in Berlin
Photo by Paul Thompson
Ambassador Gerard

Італійський король Віктор Емануїл III. — Італійський президент міністрів (премієр) Саляндра. — Моряки воєнної Атлянтійської фльоти Злучених Держав в числі 5.900 парадують по улицях Ню Йорку. — Президент Вілсон держав перегляд сеї морської сили. — Жовнір з перепаскою на устах, яка має охоронити його від трійливих ґазів. — Лїсбона, столиця Портуґалії, яку бомбардували революціоністи, аби добути від правительства більші права для народних мас. — Американська амбасада в Берліні і амбасадор Злучених Держав Ґерард.

VIII.

НОРТ САЙД ПІТСБУРГ, ПА.

Великий торжественний день був для нас в Алеґені 9. мая, що позістане в незабутій памяти і в серцях вірних синів України. В той день прибув до нас дорогий гість п. др. С. Демидчук, котрий обяснив нам теперішнє положенє нашої рідні в старім краю і взагалі цілу европейську війну.

Віче отворив голова нашої читальні п. М. Наконечний і попросив Всечеснійшого о. Й. Ганулю на предсідателя віча, що зібрані приняли до відома з оплесками.

Відтак покликано на секретарів пп. І. Оборишка і І. Піхоту. Посім відспівав хор під проводом дякоучителя п. В. Телявського американський гимн і „Ще не вмерла Україна".

По відспіваню покликав предсідатель панну Магдалину Потералу, котра виступила на естраду в українськім строю і віддеклямувала вірш про Волю.

Відтак забрав голос Вир. о. Й. Ганулі і представив зібраним достойного Гостя, котрого вислала зі старого краю „Головна Українська Рада".

Коли Вп. Гість появив ся на естраді, зібрані вічевики привитали його довготриваючими оплесками.

Пан др. С. Демидчук промовив до зібраних щиру, сердечну і горячу промову і вияснив, як лютий ворог напосів ся на долю нашої неньки України, яка терпить від часів гетьманщини аж по нинішні часи. Відтак сказав, що навіть вразї неудачі Австрії і Німеччини Україна мусить зістати самостійною, тільки треба щиро вірити, а до сего потреба нам людий, котрі би знали нарід провадити. Говорив про положенє тут в Америці і взивав, щоби весь нарід з'єднав ся в одну велику орґанізацію, і настановив своїх представителів, котрі би висилали всякі протести, коли би Росія хотіла весь наш нарід закувати в свої окови. Треба нам сьвідомих, характерних і відважних людий, котрі би відплатили лютому ворогови за наших патріотів, котрі терплять тяжкі муки, а на кінци сказав: з молитвою до Бога, а з кулаком на ворога!

По скінченю сеї гарної промови вічевики нагородили Вп. Бесідника грімкими оплесками, що тривали кільканайцять мінут.

Після того віддеклямувала панна Марія Дацько прегарну деклямацію власного номислу, за що одержала від зібраних похвальні оплески. По деклямації відспівав хор мельодійну пісню „На чужині загибаю". Ся пісня зворушила присутних до глубини сердець.

Забрав слово о. Предсідатель про збиране жертв. До сего діла зістали вибрані пп.: М. Дацько, І. Масляника, М. Потерала і Грицик, котрі в так тяжкий час по центі, по два назбирали $36.89. Братство Лицарів сьв. Георгія офірувало $5.00.

По збірці п. І. Масляник віддеклямував „Каменярі" Франка, за що дістав богато оплесків.

По деклямації о. Предсідатель поспитав, чи не має хто з публики що заявити або забрати голос, на що п. С. Маційовський поставив внесенє, щоби зробити день збірковий на Фонд визволеня України. П. С. Маційовський сказав, що всі нації мають розмаїті збірки і на розмаїті цїли. Сей проєкт зістав принятий з великими оплесками. На се п. С. Маційовський зажадав, щоби вибрати відповідний комітет. Такий комітет вибрано, а війшли до него отеї пп.: Вир. о. Й. Ганулія, С. Маційовський, М. Наконечний, І. Масляник, М. Дацько, Ю. Ломніцька і М. Потерала.

По сім о. Й. Ганулія яко предсідатель віча сказав гарну кінцеву промову, котра тронула серця цілої публики. В закінченю своєї промови сказав до п. д-ра С. Демидчука: „По словах Христа: Іди село від села, місто від міста і голоси правду. Нехай Твої труди Бог благословить і Тобі допомагає". Пан др. Демидчук подав руку нашому душпастирови о. Й. Ганулї і подякував йому за щирі желаня.

По відспіваню „Ще нора" всі вічевики розійшли ся чесно і спокійно домів.

І. Піхота, секр. віча.

МОСКОВСЬКИЙ МЕДВІДЬ І ПЧОЛИ.

Хиба кождий теє знає,
Які мрії медвідь має!
Що для нього мід присмаком
Як для дурня пляцок з маком.
Та бестія куцохвоста,
(Се я скажу просто з моста),
Се московськеє валило
В чужу працю пхає рило.
Впав на улий: розбиває,
Пчоли дусить, розганяє.
Не зміркує дурна кушка,
Кілько труду мала мушка,
Заки знесла тільки меду,
Що медвідь набрав як леду.
Правда! Шкоди зробив споро,
Та пійде собі до бору.
Де йому місце від віка,
Де не здибле чоловіка,
Де луч сонця не сягає,
Де він царство своє має!

. . . .

Та се правда, братя милі,
Що всіх пчіл не є він всилї
Вигубити в своїй злости,
Бо тнуть його аж до кости;
Допечуть немов собаці
В обороні своєй праці.

Зложив Осип Логин,
2573 St. Olga Str., Cleveland, O.

ВІЧА В СПРАВІ ВІЛЬНОЇ УКРАЇНИ

відбудуть ся:

В неділю дня 30. мая, о год. 7. вечер в церковній гали (ріг вул. Райє і Оклей) в **Шікаго, Ілл.**

Реферує др. Семен Демидчук.

НОВИНКИ.

З НАРАД УКРАЇНСЬКИХ ПРОВІДНИКІВ У ВІДНИ.

Народний Комітет на засіданю 24. м. м. докінчив наради в справі розширеня Головної Української Ради і удїлив потрібної повновласти своїм відпоручникам до сеї справи д-рови Олесницькому і о. крил. Войнаровському. Відчитано письмо від президента міністрів ґрафа Штірка в справі конференції про акцію ратункову з намісником Коритовським і порішено, яку відповідь має дати голова. Посол др. Олесницький пояснив справу висилки орґанізаторів „Сільського Господаря" до Галичини і повороту селян-господарів до повітів, увільнених від наїзників.

Засіданє українського клюбу парляментарного відбуло ся 20. м. м. Голова др. Кость Левицький предложив звіт з авдієнції у архикнязя Фридриха і наслїдника престола в начальній команді армії. Сей звіт принято одноголосно, з вдоволенєм до відома та постановлено вислати послів Сінгалевича і Цегельського до табору Українських Стрільців. Дальше предложив Голова проєкт розширеня Головної Української Ради на основі рішеня Народного Комітету, що принято до відома. Вкінци пояснив п. Олесницький справу воєнної каси позичкової, почім уділено президії вказівок щодо дальшого веденя справи.

—o—

ГОЛОС ГОЛОВИ УКРАЇНСЬКОЇ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ В РУМУНСЬКІМ ОРҐАНІ.

Букарештеський румунський дневник „Сеара" помістив розмову свого віденського кореспондента д-ра Марка Броцінера з головою українських послів д-ром Костем Левицьким. В розмові др. Кость Левицький подав поясненя про область, замешкану Українцями та їх чисельну силу, перейшов коротко нашу історію, від київської держави починаючи, згадав про походи Монголів, литовсько-польську державу, козаччину, переяславський договір, загарбанє Москвою українських земель і московщенє України, про красшу долю австрійських Українців, вкінци перейшов до послїдного часу і згадав про утворенє Української Національної Ради та українського леґіону стрільців. „Політична програма Українців — сказав др. Кость Левицький — ясна, всі українські партії є вірні австро-угорській монархії і старають ся, щоби український нарід забезпечив свій розвиток в границях Австрії. **Ідеалом українського народа є, зі всіх українських земель при порозуміню і співділаню Австрії і Німеччини утворити независиму національну державу".** Про відносини Українців до Румунії казав др. Кость Левицький, що осяователь другої української держави гетьман Хмельницький бажав тривкого союза між Румунією й Україною та обома народами і хотів його вителворити нерозривними родинними злуками. Але оба народи були за слабі, задля турецько-татарських спустошень, щоби взаїмно удержати ся при независимости. Румуни остали під турецьким панованєм, Українців поневолила Росія. Румуни скинули турецьке ярмо, Українці сподіють ся сего в теперішній війні. Розвязка українського питаня є також для Румунів не без значіня. Через утворенє української держави Росія є відкинена від Чорного моря і Румунії та стратить свою грізну силу супроти европейських, а особливо балканських держав. А тоді колись богата Бесарабія, що тепер находить ся під російським ярмом, стане знов вільною і румунською.

—o—

ШЕВЧЕНКОВЕ СЬВЯТО У ВІДНИ.

В неділю, дня 9. мая с. р. устроїло робітниче товариство „Поступ" у Відни сьвяточний концерт в честь Тараса Шевченка при співучасти Олександра Носалевича, члена віденської „Фольксопер", пані Павлї Бачинської, Богдана Бережницького, Велимира Доzели, Романа Любинецького, Евгена Перфецького та мужеського хору академічного товариства „Січ".

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗА! СКЛИКУЙТЕ ВІЧА В СПРАВІ ВОЄННОЇ ЗАВЕРУХИ! ЗБИРАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ!

ВІЙНА В АМЕРИЦІ.

(Воєнні жарти).

ХТО ВИНЕН?

Італїянець (до Австрійця): То всьому ваш старий цїсар винен.

Австрієць: Ні, то ваш куций король, бо він зрадив австрійського. За те на нього кара впаде!

Італїянець: А я кажу, що він виграє!

Австрієць: Як виграє, то потім ви його самі заріжете.

Італїянець: А я вам кажу, що ми того короля вже не заріжемо, бо він цїлував нашу фану.

Австрієць: То землетрясенє на нього впаде!

Італїянець: А як не впаде?

Австрієць: То макаронами задавить ся.

Італїянець: „Воцемаре?!"

Австрієць: „Ґераре!"

КАРА.

Німець: Пождїть, Італїянці, ви нас попамятаєте!

Італїянець: Що нам зробиш?

Німець: Не пійду до тебе чобіт чистити!

„СЕЙФТІ РЕЙЗОР" ПРОТИ ІТАЛЇЯНЦІВ.

Італїянець (барбер — до Австрійця): Ов, чогось ви вже не ходите до мене голити ся?

Австрієць: Ая, аби-сьте мене зарізали так як Люкені!? Аби-м був патлатий як кацап, то не пійду голити ся до Італїянця!

Італїянець: А коли тут нема инших барберів; лише Італїянці!

Австрієць: Я си куплю машинку до голеня! „Сейфті рейзор!" Розумієш?

З ОГОЛОШЕНЬ В ҐАЗЕТАХ:

Купуйте „сейфті рейзор" поки час, бо задля великого покупу засіб може в короткім часі цїлком вичерпати ся.

* * *

Наслїдком малого покупу на італійські „макароні" ціни їх спали нечувано в долину. Користайте з нагоди. Як Італїя скінчить війну, може настати знова покуп на „макароні" і ціна може підвисшити ся.

В РЕСТОРАНЇ.

Німець: Що маєте нині на обід?

Вейтер: Макароні...

Німець: А „терремото" (землетрясенє) з вашими макароні! То ви вже і в Америці зачинаєте війну?

РАТУЙТЕ ІТАЛЇЯНСЬКИХ БАРБЕРІВ!

Українець (до кацапа): Який ти, кацапе, невдячний, то вже сьвіт кінчить ся і корона польська!

Кацап: Чому?

Українець: Як то чому?! Ти не видиш, що Італїянець остатні свої макорони заставив, аби вашого за.....ного царя ратувати від загибели!

Кацап: Ну, то харашо!

Українець: Харашо, харашо! А ти не видиш, що тепер італійські барбери тратять німецьких та австрійських „кустомерів"? Га?

Кацап: То що я на се пораджу?

Українець: А дай свої патли обрізати!

ПОБІДНИК ЧИ ПОБІДЖЕНИЙ.

Австрієць (до Італїянця): Ваш король мусить програти!

Італїянець: Чому?

Австрієць: Бо дуже куций!

Італїянець: Ба, але він називає ся „Віктор", а „віктор" значить — побідник.

Австрієць: Але, **„віктор"** (побідник) перед війною, а по війні буде **„віктус"** (побіджений) або **„віктім оф ді еллайс"** (жертва союзників).

ЧИ ТО ВУЛЬКАН ЧИ ГАРМАТА?

Італїянський король Віктор Емануїл (до своєї жінки): Гей, жінко, що так гуде, спати не дає? Чи то старий вулькан Везувій обзиває ся, чи то ґенерал Гінденбурґ відповідає на нашу ноту 42-центиметровою гарматою?

ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ.

Прислали дальше:

317. Монессен, Па. На вічу в справі вільної України і при инших нагодах перед вічем зібрано разом і прислано до „Свободи" (прислали пп. Мих. Кунька і Ст. Лабойко) **$430.00**

318. Юнгставн, О. На вічу в справі вільної України зібрано $26.15. З того заплачено за пересилку 15 цнт., а прислано до „Свободи" (прислав п. Йосиф Ярош) **$26.00**

319. Бруклин, Н. Й. На хрестинах у Миколи Лемика в Брукляні зібрано дрібними датками (прислав п. Теодор Джанган) **$2.00**

320. Бруклин, Н. Й. Мих. Заверуха зложив жертву яко решту з доходу з концерту в честь Тараса Шевченка **$2.57**

321. Джерзи Сіти, Н. Дж. Мих. Бороз зібрав на хрестинах у Гриця Шимлія **$2.35**

322. Ню Кенсінгтон, Па. На вічу в справі вільної України зложили свої жертви отсі добродії: Т. Филипів, Іван Федар, Іван Настин, М. Блашків, М. Різник і Д. Тулейбич по $1.00; П. Зорина, М. Скрипник, В. Пітух, Т. Олїяр, Ю. Прокопик, І. Білявський, В. Волошин, О. Гусак, С. Цишинюк, М. Беднарчук, В. Лабур, В. Дмитрів, І. Лабур, М. Цвиняк, Андрій Лабур, Р. Коваль, П. Калиновський, І. Боганович, І. Білявський, О. Мілько, О. Іващко, Ю. Миштал, С. Лебідь, Т. Климашко, І. Вовчак, П. Пастернак, П. Кузьмиха і В. Калінов-

ський по 50 цнт.; П. Волошанович 45 цнт.; І. Олійник, І. Лабур і Д. Глемба по 30 цнт.; М. Ясна, М. Морковська, П. Грицишин, К. Попович, Т. Зілінська, Т. Попович, В. Подлеський, М. Густ, П. Костик, Добровський, Д. Любінський, Гарачмак, Василик, Н. Мерза, Вунецький, Н. Фідусь, Бруновський, Ш. Гарбачевський, С. Лабур, П. Зілінський, Д. Андрійовський, Т. Лабур, К. Побігун, О. Кожушко, В. Кілик, М. Ясний, Г. Диркач, П. Мельник, С. Лабур, В. Іванчишин, І. Загалюк, С. Дмитрів, Т. Каліновський і В. Прокопик по 25 цнт.; К. Зілінський і Н. Н. по 20 цнт. — Разом $30.55. Розходи виносили $1.15. Заслано до „Свободи" (прислав п. Юр. Мишталь) $29.45

323. Ню Йорк, Н. Й. П. Мих. Коваль, предс. Тов. „Нова Січ" зложив збірку, передану до його рук яко жертву на Фонд визволеня України від гостий на весілю п. Григорія Кобрина і Меланії Євуш. Зложили слідуючі: Г. Кобрин, В. Добровольський і М. Євуш по $1.00; дрібними датками $5.30. — Разом $8.30

Збіркою заняли ся пп. Анна Євуш і Стефан Муанка. Честь і слава за щедрий дар!

324. Джерзи Сіти, Н. Дж. П. Андрій Шостак зібрав на весілю у п. Романа Мариняа від присутних гостий $4.19

Сума оголошена в сім числі „Свободи" виносить $504.81. *Оголошено в ч. 56. „Свободи" $6.020.32.*

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН $6.525.13.

ЖЕРТВИ ДЛЯ ГРИНЯ ЦЮНИКА.

15. Нюарк, Н. Дж. Іван Перейчка зібрав межи своїми знакомими $1.50

16. Джункінс, Альберта, Канада. Пані А. Джурян і Н. Джурян по $1.00. — Разом $2.00

17. Сенд Кулі, Монт. Цик. Жук 50 цнт.; Лука Дутчак, Стефан Пилипчук, Мартин Урбаняк, Ник. Міляр, Йосиф Юрашик і Мих. Цухаран по 25 цнт.—Разом $2.00

18. Вунсокет, Р. Ай. Стефан Лемішка і Андрій Басан зібрали по домах від слідуючих добродіїв: о. В. Турула $1.00; М. Галас 50 цнт.; П. Липський, Ан. Басан, С. Лемішка, Т. Лемішка, П. Схаб, Н. Музика, Д. Сілінський, М. Герман, М. Вишлюк, П. Доброжольський, М. Рибак, С. Рогожин, І. Кисіль, М. Кінаш, Л. Білик, Я. Процишин, І. Кравець, П. Сталений, В. Кінаш, Н. Кічак, І. Пригода, С. Мостецький, Т. Кашуба, М. Варениця і М. Сербай по 25 цнт.; І. Рапко, М. Підгородецький, М. Пророчок, І. Бойко і У. Ставничий по 20 цнт.; М. Бардачевський і В. Богович по 15 цнт.; дрібними датками $1.80. — Разом $10.85

Сума оголошена в сім числі „Свободи" виносить $16.35. Оголошено в ч. 58. „Свободи" $32.44.

ЗАГАЛЬНА КВОТА $48.79.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

У відповідь на численні запити членів до Гол. Уряду Укр. Нар. Союза отсим подає ся до відома всім урядникам і членам Укр. Нар. Союза, що нові грамоти Укр. Нар. Союза є на укінченю і сейчас по одобреню їх стейтовими комісарями асекураційних департаментів вишлеть ся їх всім членам Укр. Нар. Союза на адресу місцевих секретарів.

Заки грамоти зістануть вислані, нехай члени будуть спокійні і нічого не обавляють ся. Спізненє висланя грамот не наступило з причини Головного Уряду У. Н. Союза.

Обовязком кождого місцевого секретаря є зібрати від членів старі грамоти і прислати їх до головної канцеляриї Укр. Нар. Союза на адресу: Ukrainian National Association, Box 76, Jersey City, N. J.

Котрий член не віддасть старої грамоти, не отримає нової. Члени, котрі вже прислали свої грамоти чи то з „[illegible]" чи зі зміною посмертного, отримають вкоротці нові грамоти.

Нові відзнаки вже готові і коштують по 75 цнт. за штуку. Відзнаки є гарні і добре викінчені. Хто з членів хоче собі купити нову відзнаку, мусить зголосити ся до місцевого секретаря свого відділу, а сей замовить її у головній канцеляриї Укр. Нар. Союза. Належитість за відзнаки треба присилати не зі замовленями, але аж по одержаню рахунку. Котрий член хоче носити стару відзнаку, не потребує нової купувати. Стара відзнака є зовсім добра для старих членів і не перешкаджає їх членству в орґанізациї.

Нові печатки для місцевих відділів є на укінченю і внедовзі буде висилати ся їх тим відділам, котрі поплатили за нову печатку. Нова печатка є металева, до тисненя без фарби, а не як стара — ґумова з фарбою. Нова печатка дуже гарно викінчена і виглядає як образець печатки в статуті У. Н. Союза. Нова печатка коштує з пересилкою $3.50.

Котрі відділи хотять мати нову печатку Укр. Нар. Союза, мають про се повідомити Головний Уряд У. Н. Союза через свого секретаря. Відділ, котрий хоче уживати старої печатки, не потребує купувати нової. Замовленя на нові печатки треба присилати скоро. Кожда печатка має число свого відділу, а се забирає доволї часу при її виладженю.

Рівнож пригадує ся тим відділам, котрі ще своїх старих чартерів не прислали до Головного Уряду Укр. Нар. Союза, щоби се чимскорше зробили, бо в противнім разі не отримають нового чартеру Укр. Нар. Союза.

Джерзи Сіти, Н. Дж., дня 26. мая 1915.

За Головний Уряд У. Н. Союза:

Мих. Угорчак, г. рек. секр. У. Н. С.

ПОДЯКИ.

Найсердечнїйшу подяку складаю Вп. Панам Делеґатам XIII. Головної Конвенциї за ухваленє мені з фонду убогих квоти 200 долярів, як також складаю подяку і Сьвітлому Урядови Українського Народного Союза за надісланє мені повисшої квоти, котру я дня 14. мая с. р. в цілости отримав. До Вас же, дорогі Братя і Сестри, котрі ще не належите до жадного товариства, кличу: *Не відкладайте свого обезпеченя з дня на день*, бо ніхто з Вас не знає, що завтра котрого може стрінути. Я таксамо перед 9 роками приїхав з краю молодий і здоровий, і мені ані не снило ся, що я за короткий час остану калікою. Щастє, що знайшли ся добрі люди і спонукали мене вписати ся в члени Українського Народного Союза. Я їх послухав і вписав ся та нині єсьм забезпечений остілько, що не потребую наставляти руки і просити людий о милостиню. Тож вступайте всі до Українського Народного Союза, а тим забезпечите себе і свою родину від лихої недолї.

Петро Предзімірський,
член У. Н. Союза, від. 99, у Вілксбери, Па.

Хвальний Український Народний Союзе! — Я низше підписаний складаю сердечну подяку за уділену мені запомогу, ухвалену XIII. Головною Конвенцією, в квоті $40.00. Дякую всім Урядникам У. Н. Союза і всім його Членам. Дай, Боже, аби У. Н. Союз мав тисячі а тисячі членів. До Вас, американські Українці, горячий поклик: Вступайте до У. Н. Союза, бо се єсть найперша, найстарша і найлїпша орґанізация для нашого народа в Америці!

Михайло Грабовський.
член 295. відділу в Акрон, О.

РУХ В ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

КАНЗАС СІТИ, КАН. Бр. сьв. Володимира, від. 323, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінґ відбуде ся дня 20. червня б. р. Обовязком кождого члена явити ся на тім мітінґу, бо має ся вибрати нового предсідателя, а контрольори мають здати справоздане з пів року, скілько було приходу і розходу і переглянути всі книги Братства. Член, котрий не явить ся на мітінґу, заплатить кари 50 цнт., а урядник $1.00. Принимає ся нових членів до Братства за половину вступного, а до У. Н. Союза після статута. — С. Звадюк, предс.; М. Гасин, секр. фін.

НОРТУМБЕРЛЕНД, ПА. Бр. сьв. Михаїла, від. 357, повідомляє всіх своїх членів, що дня 20. червня с. р. відбуде ся піврічний мітінґ точно о годині 2-гій пополудни. Кождий член мусить явити ся на тім мітінґу, *бо є богато справ* до полагодженя. Неявившийся член заплатить 50 цнт., а урядник $1.00 кари. — А. Візний, секр.

ВУДҐЕЙВЕН, Н. Й. Бр. сьв. Йосифа, від. 200, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінґ відбуде ся дня 13. червня с. р. о годині 3-тій пополудни в гали Івана Хільмоніка, 4009 Ґрефтон Аве., Вудґейвен, Н. Й. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — І. Геба, предс.; В. Ворґуль, секр.; І. Орлян, кас.

ІСТ ЮНҐСТАВН, О. Тов. „Сокіл", від. 218, подає до відомости всім *своїм членам, що піврічний* мітінґ відбуде ся дня 13. червня б. р. Всі члени мусять на мітінґу явити ся і вирівнати свої довги. Тепер кождий член мусить кождого місяця платити свої вкладки, бо коли не заплатить за 2 місяці, зістане виключений з Товариства і з У. Н. Союза. Остерігає ся всіх членів У. Н. Союза, котрі живуть в Юнґставн, О., *щоби не дали баламутити ся* ріжним платним аґентам, які Вас відмовляють від Товариства і від У. Н. Союза, а хочуть Вас до якогось самостійного Товариства втягнути, щоби здерти з Вас тяжко запрацьований гріш, а потому вигнати. Уважайте, що У. Н. Союз єще не розпав ся, як Вам Ваші орґанізатори представляють. Скорше вони свої карки поломлять ніж прийде упадок У. Н. Союза! Тому будьте терпеливі і тримайте ся всі своєї дотеперішної орґанізациї. Котрі відділи розходять ся, то беріть переступні карти до тих, де ще члени мають трохи олію в голові. Вкоротці покажеть ся господарка у Вашім самостійнім товаристві... Воно так зникне, як банька зроблена з мила щезає у воздусі. Плюйте всім аґентам, які Вас відмовляють від У. Н. Союза, в очи, бо вони є платні, то Вас мусять припрошувати і обіцяти вам небо. Будьте певні, що влізете в лапи зрадливого лиса, який Вас видусить як дріб в курнику.

За Уряд Товариства „Сокіл": Роман Гіль, секр.

ҐЕРИ, ІНД. Бр. сьв. Михаїла, від. 322, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінґ відбуде ся дня 13. червня б. р. Кождий член нехай старає ся бути на тім мітінґу і виплатити свої довги, бо буде обрахунок братської каси. Буде також приготоване до посьвячения прапора. — Н. Радочинський, предс.; А. Крушинський, секр.; Н. Крушинський, кас.

КЛІВЛЕНД, О. Бр. сьв. О. Николая, від. 341, повідомляє всіх своїх членів, що відбуде ся піврічний мітінґ дня 6. червня б. р. зараз по Службі Божій. Кождий член мусить явити ся і свої довги вирівнати. Котрий член не прийде, заплатить 50 ц. кари, а урядник $1.00. — Й. Шеремета, предс.; С. Морозович, секр.; І. Кальницький, кас.

СТ. ДЖОЗЕФ, МО. Тов. „Зап. Січ", від. 355, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінґ відбуде ся в неділю 20. червня б. р. о 2-гій годині пополудни в гали Николи Миханька під ч. 5617 Лейк Аве. Всі члени мають явити ся точно в означеній годині. Котрий член не може прибути на мітінґ, нехай свою належитість доручить або зашле на два дні наперед на адресу секретаря: Василь Ґах, 330 Мішіґен Стр. Неявившийся член заплатить кари 25 цнт., а урядник 50 цнт. Просимо всіх тутешних родимців, котрі єще досі не є членами Українського Народного Союза, аби прийшли на сей мітінґ і записали ся в ряди сеї нашої найсильнійшої орґанізациї. Нехай не знайдесь у нас ані одного сьвідомого Русина, котрий не був би членом У. Н. Союза! — Василь Ґах, секр.

БЕНТЛЕЙВІЛ, ПА. Бр. сьв. Арх. Михаїла, від. 109, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що дня 20. червня б. р. відбуде ся *піврічний мітінґ*, точно о годині 4-шій пополудни в Литовській гали. На тім мітінґу будемо мали дуже важні справи до полагодженя. Длятого уряд взиває, щоби кождий член і кождий урядник явив ся на той мітінґ і щоби кождий вирівнав свій залеглий довг. Котрий член на той мітінґ не явить ся, підлягає карі 50 цнт. а урядник $1.00. — І. Фариняк, предс.; М. Боґда, кас.; Т. Шевчик, секр.

ЗАГАЛЬНА ПОРАДА.

Ми є дуже вдячні за листи, які відібралисьмо від наших родимців, в котрих пишуть о доброті декотрих наших ліків. П. Йосиф Покірний прислав нам слїдуючий лист: „Прошу приняти мою найщирійшу подяку за Ваш знаменитий лік, званий Трінера Американський Еліксір Гіркого Вина. Терпів я і то дуже на затверджене, однак по зажитю того Еліксіру, чую ся наново цілковито здоровим. — Йосиф Покірний, Шікаґо Гайтс, Ілл." Вірю, що той досьвід п. Покірного буде принятий як загальна порада через тисячі тих, котрі терплять на затвердженя і на ті недуги, при котрих затверджене є сталим наслідком. Зміцняє також орґани травленя. Ціна $1.00. До набутя по всіх друґсторах.

Jos. Triner,
1333—39 S. Ashland Ave.,
(Adv.) Chicago, Ill.

Болї в крижах, чи то ревматичні чи невральґічні, скоро уступлять, коли приміните Трінера Лінімент. Ціна 25 цнт. або 50 цнт., почтою 35 цнт. або 60 цнт.

Позір! Джерзи Сіти і околиця Позір!

ЗАХОДОМ ТОВАРИСТВА „РУСЬКИЙ МОЛОДЕЧИЙ КЛЮБ ПОСТУПОВИЙ" В ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., ПРИ СПІВУЧАСТИ ДРУГИХ УКРАЇНСЬКИХ ТОВАРИСТВ І БРАТСТВ

відбудеть ся

в неділю, дня 30-го мая 1915 р.

в гали Вайт Іґел, 335 Newark Ave., Jersey City, N. J.

аматорське представленє

Дай серцю волю, заведе в неволю

Народна драма М. А. Кропивницького в 5-ох актах а 6 відслонах зі співами і танцями. — Річ діє ся в Херсонщині на Україні.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8. ВЕЧЕРОМ.

ПО ПРЕДСТАВЛЕНЮ БУДЕ БАЛЬ ДО РАНА, ДЕ МОЛОДІЖ І СТАРШІ МОЖУТЬ ЗАБАВИТИ СЯ ДОВОЛЇ, БО СЛЇДУЮЧОГО ДНЯ ПРИПАДАЄ АНҐЛІЙСЬКЕ СЬВЯТО DECORATION DAY.

Вступ від особи: Крісла перворядні по 75 цнт.; крісла друго-рядні по 50 цнт.; крісла треторядні по 35 цнт.; місця на ґалєрії по 25 цнт.

Кождий гість при вступі на галю буде звільнений від гетчека.

ЧИСТИЙ ДОХІД З ПРЕДСТАВЛЕНЯ І БАЛЮ ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ПОМІЧ ВДОВАМ І СИРОТАМ ПО УКРАЇНЦЯХ ПОЛЯГЛИХ НА ПОЛИ ВІЙНИ В РІДНІМ КРАЮ.

Всіх родимців як місцевих так і з околиць просить ся як найчисленнійше прибути на се представленє і своїми центами побільшити фонд на висше згадану ціль. Прибудьте на се представленє і баль не лиш самі, але приведіть ще зі собою Ваших знакомих з иншої народности.

За добру забаву і чесну обслугу ручить

КОМІТЕТ ТОВАРИСТВА.

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ ДЕВЯТА ЛІСТА СТРАТ УБИТИХ, РАНЕНИХ, ПОЛОНЕНИХ І ПРОПАВШИХ В ТЕПЕРІШНІЙ ВІЙНІ УКРАЇНЦІВ. ЦІНА ОДНОЇ ЛІСТИ 15 цнт., ДОВЯТЬОХ ЛІСТ РАЗОМ 90 цнт. НАБУТИ ЇХ МОЖНА В „СВОБОДІ".

Бр. сьв. Андрея Перв. в Ню Йорку

БАЛЬ! ВЕЛИКИЙ БАЛЬ!

— устроює —

В СУБОТУ, ДНЯ 29-го МАЯ 1915 р.
в Sokol Hall, 525 E. 72nd Street, New York, N. Y.

великий баль. При сій нагоді Братство запрашає усі місцеві і дооколичні Братства як також усіх чесних Русинів-Українців.

Родимці! Єсли хочете забавити ся по товариськи, то прийдіть на сей баль а певно свого труду не пожалуєте, а противно, своєю присутностю покажете нашим ворогам москвофілам (котрих тут в сій части міста чи не найбільше) нашу силу.

Вступ 25 центів.

За добру забаву ручить

58ч61 **Комітет.**

ПОЗІР! ПІТСБУРГ І ОКОЛИЦЯ!

Заходом читальні „Просьвіта" ім. М. Шашкевича в Пітсбурґ, Па.,

— відбуде ся —

дня 31. мая 1915, на Декорейшен Дей о год. 7.30 вечером в гали Од Фелловс, на 18 і Сара улиць С. С.

аматорське представленє

„ВИХОВАНЕЦЬ"

конкурсова штука І. Янчука зі співами і танцями.

ОСОБИ:

Катерина, вдова .... п-ні М. Урбанова
Наталка, її дитина .... п-на М. Вовчківна
Ваньо, її дитина .... п. В. Онишків
Омелько, її вихованець .... п. К. Стрільбицький
Олеся, її вихованка .... п-на Т. Костишаківна
Семен, парубок .... п. П. Ясчиник
Сват .... п. Т. Франків
Дяк .... п. Г. Варунок
Проця, дівчина .... п-на М. Дашинець
Доня, дівчина .... п-на Е. Ріжик
Гість І. .... п. Н. Урбан
Гість II. .... п. Т. Яцишин

Школярі і селяни.

Річ дієсь на Україні.

Режісер: Г. Варунок. Діріґент: В. Малїсевич.

ЦІНИ МІСЦЬ: 75, 50, 35 і 25 центів.

ЧИСТИЙ ДОХІД ПРИЗНАЧЕНИЙ ДЛЯ ВДІВ І СИРІТ В ГАЛИЧИНІ.

ПОЗІР! БРУКЛИНСЬКІ УКРАЇНЦІ! ПОЗІР!

Злучені українські товариства і брацтва з Бруклин і околиці устроюють

ДНЯ 31. МАЯ С. Р.

в гали (давнійше „Gorny") New Assembly Hall, 261-7 Drigs Ave., Brooklyn, N. Y.

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

в честь нашого Кобзаря Тараса Шевченка.

Щоб звеличати Його память обовязком кождого сьвідомого Українця і Українки є взяти участь в тім народнім сьвяті.

В концерті возьмуть уділ найзнаменитші сили з Бруклина і Ню Йорку, і тому надіємо ся, що сей концерт випаде як найкраще.

Ціни місць: Крісло перворядне 50 цнт.; другорядне 25 цнт.

Тікети набути можна перед концертом в уряді комітету, а в день концерту при касі.

60 **КОМІТЕТ.**

ДО УКРАЇНЦІВ В РОЧЕСТЕР!

Тов. „Вільні Козаки" від. 316. У. Н. С.
в Рочестер, Н. Й. обходить

В ПОНЕДІЛОК, ДНЯ 31. МАЯ
(Decoration Day)

СЬВЯТО ВРУЧЕНЯ ПРАПОРІВ В РУКИ ПРАПОРЩИКІВ.

Після первісної програми мало відбути ся посьвячене прапора в місцевій парохіяльній церкві. Та тутейший парох, котрий все і всюди відносить ся ворожо до нашого Товариства як рівнож і до всякої свобіднійшої думки в послїдній хвили поставив зі своєї сторони такі услівя, на котрі наше Товариство в ніякий спосіб згодити ся не могло і тому відкинувши зовсім його неоправдані домагання рішило уладити сьвято без його участи.

Після теперішної програми зберуть ся так члени Товариства як рівнож і всі запрошені гості о год. 9 рано на гали при Clinton і cor. Hand Str. Там зістануть по відповідних промовах вручені прапори в руки прапорщиків, а відтак рушать всі при звуках української Банди „Боян" улицями міста і вернуть назад на галю.

Тут відбуде ся друга часть сьвята, підчас котрої всі учасники впишуть свої імена в „Пропамятну книгу" і кождий по своїй змозі зложить добровільну лепту на фонд прапоровий.

Відтак наступить спільний обід, підчас котрого виголошені будуть промови так від Тов. „В. К." як і від инших Товариств і Гостий.

Запрашаємо горячо всіх Українок і Українців з Рочестер і близьких околиць на се наше сьвято. Прибудьте громадно і своєю присутностю звеличіть наше сьвято.

Єсли би котрі Товариства з околиць схотіли взяти участь, зволять ласкаво повідомити Виділ на руки секретаря „В. К." о котрій годині прибудуть і подати рівночасно скількість учасників.

Всі Товариства і Братства зволять прибути з своїми прапорами.

ЗА ВИДІЛ ТОВ. „ВІЛЬНІ КОЗАКИ":

М. Кучмій, предсідатель, Павло Макогон, секретар, 9 Leopold St.

Іван Притула, касієр.

P. S. Всіх Товаришів, членів Тов. „Вільні Козаки" прошу БЕЗУСЛІВНО явити ся В ПЯТНИЦЮ, ДНЯ 28. МАЯ О ГОД. ТОЧНО 8-ІЙ ВЕЧЕРОМ В ГАЛИ ПРИ CLINTON I COR. HAND ST. Будуть переведені походові вправи, як рівнож розділені будуть поодинокі функциї. Кождий член мусить бути на вправах!

Ст. Сидлокевич, начальник стяґу.

ВІЧЕ КРОМПТОН, Р. АЙ.
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 30. МАЯ С. Р.
о год. 2.30 попол. відбуде ся
в Odd Fellow Hall, Crompton, R. I.

ВЕЛИКЕ УКРАЇНСЬКЕ ВІЧЕ

в справі голодуючих українських втікачів перед наїздником.

Референти: Тео. Маґаляс і М. Хандога.

Просить ся всі українські Тов. з Род Айленд стейту як також всіх Українців з Кромптон і сусідних місцевостий о як найчисленнійшу участь.

Тов. „Зап. Січ" і Тов. „Молода Україна".

ДЛЯ ТИХ, ЩО ЧИТАЮТЬ ОГОЛОШЕНЯ.

За всі оголошеня (адвертайзменти), поміщені в „Свободі", редакция не відповідає. Хто замовляє щонебудь з поміщуваних оголошень, нехай звертаєть ся просто на адресу тої фірми, яка оголошує ся; в „Свободі" належить замовляти лише те, що „Свобода" оголошує від себе. На се треба добре уважати.

Звертаєсь увагу Вп. читачів нашої часописи, що коли вони висилають замовленя до фірм оголошуючих ся в нашій часописи, роблять се на власне ризико і редакция за се відвічати не може.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(За оголошеня поміщені в сїй рубрицї платить ся по 1 і пів цента за кожде слово за одноразове поміщенє, а за дальші поміщеня по 1 цнт. за слово за кождочасне поміщенє. — Оголошень женитьби не приймаєсь.)

ЯЦКА СЕРБАЙ, родом з Белзця, Галичина, *пошукує брат його Андрій Кошіль* [illegible] — Wien, III. Unt. Weissgaerberstrasse 18, Stock II. Tuer, 20. 61-62

Пошукую своїх кузинок: **КСЕНЮ СЕНИШИН і КАТЕРИНУ СЕНЧУК**; вони походять з села Германів, нов. Львів. Хто би о них знав, або вони самі, нехай зголосять ся на мою адресу: Damian Senyshyn, 891 York St., St. Paul, Minn. 61

БАЖАЮ ВИЇХАТИ НА ФАРМУ в цїли зажитя сьвіжого воздуху і налюбуватись вільним житєм. Найлучше желавбим запізнатись з інтеліґентнійшою фармерською родиною. Щодо плати за час свого побуту на сьвіжім воздусї, порозуміюсь листовно. Радбим бути на такій фармі де є поблизко ріка і ліс. Прошу адресувати: B. Kulikowski, 432 E. 9 St., New York, N. Y. 61

Пошукую **СОЛОВІЯ КОСТЯ, ПАВЛА РУНЯ і ОНУФРІЯ КОЗАКА.** Голоситись на адресу: Mike Prydun, P. O. Box 254, Radisson, Sask., Canada. 61

Пошукую **КАЗІКА МУДРИЙОВСЬКОГО** з Теребовлї. Хто о нім знає, або він сам, нехай повідомить на адресу: John Buczkowski, 315 Main Ave., Spokane, Wash. 61

ХОЧУ КУПИТИ ґросерню або ґросерню враз з бучернею, в добрім положеню. Голоситись листовно: St. Krupa, 1699 Madison Ave., New York, N. Y. 61-62

Пошукую свого краяна **МИХАЇЛА ХАРЧУКА**, котрий приїхав до Америки перед 5 роками і перебував в Шенандоа, Па. при Іст Сентер Стр. Хто би о нім знав, або він сам, нехай донесе на адресу: Jadwiga Myslicka, 43 Mill St., New Haven, Conn. 60-62

Пошукую в дуже важній справі свою тітку, МАРІЮ ФОРТАЛЬСКУ, родом з Раштовець, пов. Скалат, Гал. Вона має перебувати в Ню Йорку зі сином. Хто би о ній знав, або вона сама, нехай зголосить ся а дістане 5 долярів нагороди. Пошукує Anthonette Wonsowicz, 135 Androos St., Hamtramck, Mich. 60-63

ПОЗІР РОДИМЦІ! СВІЙ ДО СВОГО!

Вже вийшов новий КАТАЛЬОҐ з найновійшими книжками. У нім найдете книжки наукові, просьвітні, гумористичні, зі штуками і про маґію. Посилайте за 3 цнт. почтовий марок на пересилку, а ми сейчас вишлемо Вам повний катальоґ. 57ч69

RUSKA KNYHARNIA,
463 North Halsted St., Dep. 4. **Chicago, Ill.**

ПОЗІР БРАТСТВА І ТОВАРИСТВА!

РОБИМО З НАЙЛЇПШИХ МАТЕРІЙ АМЕРИКАНСЬКІ ФАНИ, НАРОДНІ ПРАПОРИ, СІЧОВІ УБРАНЯ, ВІДЗНАКИ, ПЕЧАТКИ І ВСЬО, ЩО ТОВАРИСТВАМ ПОТРІБНО. ЗА ДОБРЕ І ХОРОШЕ ВИКІНЧЕНЄ ҐАРАНТУЄМО. НА ЖАДАНЄ ВИСИЛАЄМО ПРОБКИ І ЦІННИКИ. АДРЕСУЙТЕ:

55-66

„РИЗНИЦЯ"
С. КАЛАКУКА, менаджер.
705 W. Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

ПОТРЕБУЄМО ЛЮДИЙ
КОТРІ МОЖУТЬ ЛЕГКО ЗАРОБИТИ $5.000 РІЧНО

Ми потрібуємо тепер добрих і метких аґентів до розпродажи наших співних машин у *Вашій околици. Не треба ні практики*, ні склепу, ані капіталу. Будьте першими, вишіть сейчас по БЕЗПЛАТНІ оферти Співних машин і по контракт.

METROPOLITAN GRAMOPHONE CO.
111 Second Ave., Dept. 20. NEW YORK.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Ви платите рент? Може і так. Може тими самими Вашими грішми виплачує собі дім Ваш властитель. Чиж Ви не можете зробити таксамо і при кінци пару літ стати ся з комірника властителем власного гавзу?

То є власне, що хочу Вам показати, як то зробити. Маю на продаж гавзи в Філядельфії на 2 і 3 фльори, 6 до 10 румів, ванна і иньші вигоди, велика лота.

Ціни приступні, сплати дуже догідні. Жадаємо готівки від $200.00 і висше а решту розкладаємо на малі місячні сплати від $10.00 до $20.00. Сам рент виплатить Вам Ваш дім. Зголошуйте ся зараз на адрес:

Б. Рудзинський, реєнт і публ. нотар,
517 Drexel Bldg., Philadelphia, Pa.

ВИКАЗ

убитих, ранених, полонених і пропавших Українців у теперішній війні.

СКОРОЧЕНЯ:

п. = піхота (інфантерія)
стр. = стрільці (єгри)
у. = улани
д. = драгони
а. = артилєрія (полева)
а. кн. = артилєрія кінна
а. гір. = артилєрія гірська
а. кр. = артилєрія кріпосна
г. = гавбіці (полеві)
г. т. = гавбіці тяжкі
пі. = піонїри
сап. = сапери
тр. = трен (достава амуніції і живности)
с. = санітети
л. = ляндвер (піх. краєвої оборони)
у. л. = улани ляндвери
а. л. = артилєрія ляндвери
г. л. = гавбиці ляндвери
з. о. = загальне ополчене (ляндштурм)
ж. = жандармерія
ск. ст. = скарбова сторож.

Подане при імени число означає полк (регімент), баталіон або дивізію.

(Дальше).

Листа утрат ч. 118
видана 31. січня 1915.

ПОЛОНЕНІ:

Гаваш Йосиф, 34 л.
Габа Василь, 22 з. о.
Гадимак Василь, 34 л.
Гукало Йосиф, 34 л.
Гукулик Теодор, 22 л.
Гуден Андрій, 24 п.
Гульпачук Василь, 36 з. о.
Гупка Марко, інф. (в Сербії)
Гуркач Іван, 34 л.
Гумык Іван, 24 п.
Гуцкало Михайло, 22 з. о.
Гибрик Іван, 34 л.
Гах Михайло, 34 л.
Гафюк Михайло, 41 п.
Галан Никола, 41 п.
Галан Олекса, 41 п.
Гавронський Вільгельм, 41 п.
Генчик Іван, 36 з. о.
Георгіян Стефан, 22 з. о.
Георгійчук Захар, 36 з. о.
Георгійчук Захар, 36 з. о.
Глушко Юрко, інф., ранений (в Росії)
Горалюк Гаврило, 22 з. о.
Горняк Василь, ранений (у шпиталі в Росії)
Гопич Михайло, 24 п.
Грефиник Василь, 24 п.
Григоращук Лукіян, 22 л.
Гресько Петро, 22 з. о.
Гушш Михайло, інф. (в Росії)
Гуцовський Никола, 34 л.
Гупак Василь, 22 з. о.
Гвозда Василь, 22 з. о.
Гвиденко Андрій, 34 л.
Дах Лука, 34 л.
Даячук Захар, 22 з. о.
Данилюк Никола, 22 з. о.
Данилюк Юрко, 24 п.
Данильчак Іван, 34 л.
Дарійчук Лукіян, 41 п.
Даскалюк Дмитро, 22 з. о.
Даскалюк Павло, 22 з. о.
Деметерка Іван, 36 з. о.
Демяновський Михайло, 22 з. о.
Дідик Петро, 34 л.
Дзугош Михайло, 34 л.
Добош Мартин, 17 л.
Добош Михайло, 34 л.
Довганюк Олекса, 22 з. о.
Долиний Михайло, 34 л.
Домашович Кирило, 34 л.
Доморовський Омелян, з. о., ск. стр.
Дорош Юрко, 22 з. о.
Дорош Антін, 34 л.
Дорош Петро, 22 з. о.
Доскалюк Кость, 24 п.
Драгомирецький Никола, 41 п.
Дребот Павло, 58 п.
Дрещук Теодор, 36 з. о.
Древник Войтко, 34 л.
Дроник Василь, 22 л.
Дрозд Войтко, 17 л.
Дрозд Антін, 34 л.
Дрозд Іван, 17 л., 3 комп.
Дрозд Лавро, 17 л.
Дубаник Дмитро, 34 л.
Дучак Михайло, 34 л.
Дучак Пантелеймон, 22 л.
Дучак Теодор, 22 з. о.
Дудик Франко, 24 п.
Дудик Станислав, 17 л.
Дудик Теофіль, 34 л.
Дудик Василь, 34 л.
Дукуль Андрій, 34 л.
Думич Терентій, 34 л.
Дутка Гринь, 34 л.
Дийль Петро, 24 п.
Диччук Василь, 22 з. о.
Джеменар Іван, 41 п.
Дзиковський Михайло, 34 л.
Джумара Іван, 22 з. о.
Джумарович Максим, 41 п.
Еремийчук Михайло Йосиф, 41 п.
Еремійчук Антін, 41 п.
Еремійчук Михайло, 34 л.
Жлан Петро, 34 л.
Жука Василь, 34 л.
Журак Іван, 22 з. о.
Журавка Юрко, 41 п.
Журавка Никола, 24 п.
Журавка Адам Юрко, 22 з. о.
Журкан Евген, 41 п.
Журкан Стефан, 22 з. о.
Житников Семен, 36 з. о.
Задорожний Вартоломей, 34 л.
Задорожний Іван, 34 л.
Зафігурний Михайло, 31 а.
Залеський Йосиф, 34 л.
Заваїцький Никола, 34 л.
Заваїцький Василь, 34 л.
Заваїцький Василь, 41 п.
Завітковський Іван, 34 л.
Зальдель Семен, 36 з. о.
Зеленюк Андрій, 58 п.
Зетиль Олекса, 22 л.
Зелінський Войтко, 17 л.
Зелінський Михайло, 17 л.
Зельонка Йосиф, 41 п.
Зілінський Михайло, 22 з. о. (в Росії)
Зінко Іван, 31 а.
Зінак Никола, 34 л.
Злочик Петро, 36 з. о.
Зомброн Андрій, 34 л.
Зуба Михайло, 34 л.
Зубик Теодор, 22 з. о.
Зупник Василь, 36 з. о.
Зузик Петро, 24 п.
Ігнатюк Василь, 36 з. о.
Ільчишин Петро, 34 л.
Ілюк Іван, 22 з. о.
Ілюк Никола, 36 з. о.
Іванчук Юрко, 22 л.
Іванчишин Дмитро, 34 л.
Іваницький Григорій, 34 л.
Іванишин Григорій, 36 л.
Іванишин Михайло, 34 л.
Іванишин Сенько, 34 л.
Іванюк Йосиф, 36 з. о.
Іванца Никола, 9 д.
Івасюк Дмитро, 24 п.
Івонець Дмитро, 41 п.
Івоняк Дмитро, 22 л.
Каницький Юліян, 41 п.
Карапинка Никола, 34 л.
Карась Іван, 34 л.
Каратницький Никола, 36 з. о.
Касіян Михайло, 24 п.
Катрушик Петро, 24 п.
Кавачук Іван, 36 л.
Керик Теодор, 34 л.
Кікінчук Никола, 36 з. о.
Кіленко Василь, 36 з. о.
Кінаш, капр., 34 л.
Кіндрачук Дмитро, 8 у.
Кіщук Михайло, 36 з. о.
Кішкан Никола, 24 п.
Кішкан Никола, 24 п.
Кіт Василь, 34 л.
Кітар Данило, 22 з. о.
Кізань Іван, 20 л.
Кізань Іван, 36 з. о.
Клак Михайло, 34 л.
Клементовський Альбін, 20 з. о.
Клемюк Антін, 36 з. о.
Клюк Стефан, 34 л.
Кніцкий Теодор, 34 л.
Кнідещук Федор, 36 з. о.
Кобель Іван, 31 а.
Кобот Андрій, 34 л.
Кохан Іван, 17 л.
Кохманюк Никола, 22 з. о.
Кочерван Іван, 22 з. о.
Когут Андрій, 34 л.
Кокенда Теодор, 22 з. о.
Кокош Танас, 22 л.
Коляга Петро, 34 л.
Колобер Михайло, 34 л.
Коломийчук Іван, 22 з. о.
Колотило Стефан, 34 л.
Колпак Антін, 34 л.
Константинович Василь, 22 л.
Копчук Лазар, 22 л.
Копчук Максим, 20 л.
Копець Антін, інф., ранений (у шпиталі в Росії)
Корчик Юрій, 20 з. о.
Кордобан Петро, 41 п.
Кордобан Володислав, 22 з. о.
Кордубан Никифор, 22 з. о.
Корецкук Андрій, 22 з. о.
Корнага Михайло, 34 л.
Корома Теодор, 22 з. о.
Кормець Стефан, 10 тр. (в Росії)
Коронич Олекса, 36 л.
Косован Никола, 24 п.
Костик Йосиф, 34 л.
Костів Роман, 31 а.
Костюк Гаврило, 24 п.
Костюк Яків, 34 л.
Костюк Петро, 36 з. о.
Косовський, гефр., 34 л.
Костелюк Дмитро, 22 з. о.
Костенюк Семен, 22 л.
Костенюк Никита, 36 з. о.
Коваль Ілько, 22 л.
Коваль Юрко, 41 п.
Коваль Никола, 34 л.
Ковальчук Мартин, 34 л.
Ковальський Фелікс, інф. (у шпиталі в Росії)
Козачук Дмитро, 22 л.
Козачук Василь, 22 з. о.
Козейчук Юрко, 22 л.
Козловський Петро, рез.
Козловський Петро, 45 з. і.
Козма Никола, 36 з. о.
Козменчук Яким, 22 з. о.
Козменчук Яків, 22 з. о.
Козмович Іван (однор. добр.), 22 л.
Козокар Танас, 22 з. о., ж.
Козоденко Касіян, 22 з. о.
Кранковський, 58 п., 10 комп.
Красовський Михайло, 34 л.
Красаль Іван (в Росії)
Крокош Ілько, 22 л.
Кровицький Андрій, 22 л.
Кровицький Августин, 34 л.
Кривачик Антін, ск. ст.
Кривоірка Андрій, 34 л.
Кучера Федор (Василь), 22 з. о.
Кучеран Теодор, 22 з. о.
Кукурба Антін, 36 л.
Кульчицький Володислав, 31 а.
Кулик Іван, 22 л.
Кулиняк Василь, 34 л.
Курант Дмитро, 34 л.
Курчак Андрій, 24 п.
Курок Іван, 36 л.
Кусяк Никола, 22 з. о.
Кусяк Петро, 17 л.
Кусмиха Михайло, 34 л.
Кусик Андрій, 34 л.
Кушнір Семен, 31 а.
Кушта Стефан, 34 л.
Куташ Йосиф, 22 л.
Куташ Семен, 22 л.
Кутий Михайло, 22 з. о.
Кузик Юрко, 22 з. о.
Квасняк Іван, 58 п.
Кирилюк Іван, 24 п.
Киселичук Никола, 36 з. о.
Лагодич, цугсфірер, 34 л.
Ласіцький Олекса, 31 а.
Ласійчук Никола, 22 з. о.
Лазар Павло, 34 л.
Лазорюк Гаврило, 22 з. о.
Ленчук Андрій, 8 у.
Лесюк Василь, 22 з. о.
Левенчук Василь, 36 л.
Лубенко Федор, 36 з. о.
Лучко Кость, 36 з. о.
Луканюк Юрко, 22 л.
Луптович Яків, 22 л.
Лутанюк Семен, 22 л.
Лизун Іван, 24 п.
Литвин, гефр., 34 л.
Лисяк Матвій, 17 л.
Лисик Іван, 34 л.
Лицимак Михайло, 34 л.
Маценко Петро, 22 з. о.
Махиницький Іван, 22 з. о.
Мандюк Іван, 22 л.
Мандрила Василь, 22 з. о.
Манкир Никола, 22 з. о., ж.
Марчук Федор, 36 з. о.
Марчук Никола, 22 з. о.
Марійчук Уласій, 36 л.
Марнинч Кость, 41 п.
Маркевич Дмитро, 34 л.
Маркетан Никанор, 41 п.
Марко Юрко, 22 з. о.
Марко Стефан, 24 п.
Марник Павло, 34 л.
Мартин Іван, 34 л.
Мартинюк Василь, 36 л.
Мартикляс Григорій, 34 л.
Марусяк Максим, 36 л.
Масикевич Юрко (полк не поданий)
Матийчук Іван, 22 з. о.
Матийчук Григорій, 22 л.
Матийчук Танас, 24 п.
Матийчук Юрко, 41 п.
Матич Пилип, 22 л.
Матій Ілько, 36 л.
Матлах Никола, 20 з. о.
Матлюк Петро, 36 з. о.
Матлюк Петро, 36 з. о.
Матуш Казимир, 34 л.
Матушкевич Семен, 36 з. о.
Мазяр Михайло, 34 л.
Мазур Антін, 34 л.
Мазур Тома, 34 л.
Мех Теодор, 34 л.
Мегединюк Михайло, 22 з. о.
Меленка Гаврило, 22 з. о.
Меленка Іван, 36 з. о.
Мельничук Антін, 36 з. о.
Мельник Дмитро, 22 з. о., 3 комп.
Мельник Дмитро, 22 з. о.
Мельник Танас, 24 п.
Мельник Дмитро, 58 п.
Мельник Никола, 58 п.
Мерещук Дмитро, 24 п.
Мілян Михайло, 36 з. о.
Мокрий Михайло, 24 п.
Молодович Іван, 34 л.
Молоко Андрій, 17 л.
Моравський Теофіль, 22 л.
Морочко Дмитро, 41 п.
Мороз Дмитро, 22 з. о.
Мошній Йосиф, інф. (в Росії)
Москаль Ілько, 22 з. о.
Москаль Кость, 41 п.
Москаль Дмитро, 22 з. о.
Москалюк Лука, 41 п.
Мучак Юрко, 41 п.
Мозоль Никола, 34 л.
Муц Василь, 17 л.
Мудрак Михайло, 22 з. о.
Мудрик Дмитро, 28 л. (в Сербії)
Мука Софрон, 41 п.
Мурдзак Юрко, 41 п.
Мурмило Пилип, 34 л.
Мусаковський, інф., 34 л.
Микита Іван, 34 л.
Микита Іван, 34 л.
Микитичук Никола, 22 л.
Микитишин Петро, 36 з. о.
Микитишин Федор, 20 л.
Микитюк Гаврило, 36 л.
Милик Яків, 34 л.
Миронюк Стефан, 41 п.
Миронюк Никола, 22 з. о.
Мисак Михайло, 34 л.
Михайлюк Михайло, капр., 31 п.
Михайлюк Михайло, інф., 41 п.
Михайло Юрко, 22 л.
Михалишин Павло, 31 а.
Михалович Григорій, 34 л.
Надзюта Петро, 34 л.
Нагірний Дмитро, 34 л.
Нагірний Іван, 20 л.
Напора Яцко, 34 л.
Насан Семен, 34 л.
Негрич Никола, 36 з. о.
Негрич Никола, 36 з. о.
Негура Порфирій, 22 з. о.
Негребецький Михайло, 34 л.
Несторюк Іван, 22 л.
Ніжора Андрій, 31 а.
Новаковський Теодор, 34 л.
Новосад Теодор, 34 л.
Никель Стефан, 34 л.
Николаєвич Юрко, 22 з. о.
Николаєвич Олекса, 22 л.
Николин Василь, 36 з. о.
Обідник Петро, 58 п.
Олегус Ілько, 22 з. о.
Олексюк Андрій, 36 з. о.
Олексюк Василь, 36 л.
Олійник Михайло, 58 п.
Ольшанський Семен, 34 л.
Онетюк Михайло, 34 л.
Онацький Олекса, 34 л.
Онучуленко Юрко, 22 з. о.
Онин Філарет, 22 з. о.
Онуфрійчук Никола, 22 з. о.
Онуфрійчук Яків, 22 з. о.
Онишко Юрко, 34 л.
Опарюк Дмитро, 22 л.
Опарюк Дмитро, 22 л.
Опеля Іван, 34 л.
Орос Теодор, 34 л.
Остафчук Прокіп, 22 з. о.
Останюк Василь, 22 з. о.
Островський Йосиф, 34 л.
Палагіян Никола, 41 п.
Палагійчук Олекса, 22 з. о.
Палійчук Іван (Григорій), 36 л.
Панчак Федор, рез., 24 п.
Панчак Федор, інф., 36 л.
Панчишин Стефан, 34 л.
Парило Григорій, 34 л.
Петер Михайло, 34 л.
Петер Станислав, 34 л.
Паньків Григорій, 34 л.
Павлюк Антін, 41 п.
Павлюк Антін, 41 п.
Павлюк Козма, 41 п.
Павлюк Василь, 24 п.
Павлюка Тодор, 34 л.
Павлович Кость, 22 з. о.
Павловський Василь, 41 п.
Печків Семен, 36 л.
Пельц Йосиф, 34 л.
Пентелейчук Никифор, 22 з. о.
Перестюк Михайло, 20 з. о.
Періжок Іван, 34 л.
Перкатюк Іван, 41 п.
Пернат Блажко, 34 л.
Петрачук Олекса, 41 п.
Потранюк Стефан, 36 з. о.
Петрик Антін, 1 у. л.
Петрик Гарасим, 36 з. о.
Петрів Василь, рез., 24 п.
Петрів Василь, інф., 24 п.
Петрошко Іван, 34 л.
Петрук Іван, 36 з. о., 1 комп.
Петрук Іван, 36 з. о., 11 комп.
Петрук Іван, 22 з. о.
Петрушка Кароль, інф., ск. ст.
Підгорецький Франко, 22 з. о.
Піх Корнило, 34 л.
Пішок Іван, 34 л.
Пінковський Йосиф, 22 л.
Пістун Іван, 34 л.
Пітьо Олекса, 34 л.
Піцуль Максим, 22 з. о.
Піцуль Мирон, 22 з. о.
Піцуль Теодор, 22 з. о.
Площук Василь, 58 п.
Плотницький Іван, 34 л.
Подюк Михайло, 36 з. о.
Подтейчук Василь, 22 л.
Пойога Юрко, 22 з. о.
Пойога Никола, 22 з. о.
Пойога Теодор, 22 з. о.
Покатарин Севастіян, 22 л.
Полячок Михайло, 41 п.
Пошук Дмитро, 41 п.
Попович Іван, 22 з. о.
Попович Василь, 41 п.
Поповійчук Теодор, 22 з. о.
Посівнич Василь, 22 з. о.
Потапко Ілько, 41 п.
Позачук Ілько, 41 п.
Пожога Никола, 22 л.
Приймович Григорій (Лука), 20 л.
Приньковський Семен, 22 з. о.
Пристайко Никита, 20 л.
Проданик Никола, 41 п.
Проданик Никола, 41 п.
Прокопчук Ілько (в Росії)
Пронюк Кость, 41 п.
Пухальський Петро, 22 з. о.
Пухта Фелікс, 22 л.
Пушкарюк Григорій, 24 п.
Пилат Андрій, 34 л.
Пилипчук Лука, 34 л.
Питикар Іван, 22 з. о.
Рохинський Семен, 36 з. о.
Рофаль Петро, 34 л.
Рогожинський Василь, 34 л.
Ромах Лука, 34 л.
Романчич Никола, 24 п.
Романюк Василь, 24 п.
Романик Никола, 34 л.
Розпутник Петро, 22 л.
Рубинщук Іван, 41 п.
Рудка Семен, 41 п.
Рутковський Никола, 24 п.
Румпель Петро, 22 л.
Руснак Дмитро, 22 з. о.
Руснак Юрко, 22 з. о.
Ружиян Іван, 22 з. о.
Савчин Яків (в Росії)
Садовський Франко, 22 з. о.
Сагановський Михайло, 34 л.
Сакус Василь, 34 л.
Самійло Іван, 34 л.
Самуляк Пантелеймон, 36 з. о.
Санчук Никола, 22 з. о.
Сашович Максим, 36 л.
Саракуца Ілько, 22 з. о.
Савчук Кирило, 41 п.
Савчук Михайло, 22 з. о.
Савчук Іван, 22 з. о.
Савчук Іван, 22 з. о.
Савчук Пронь, 34 л.
Сава Михайло, 34 л.
Савин Кость, 41 п.
Селинський Йосиф, ранений (в Росії)
Семенюк Нестор, 22 з. о.
Сенюк Іван, 1 у.

(Дальше буде).

ЦІННИК КНИЖОК,
які можна дістати в друкарні „Свободи":

Абу Касимові капці. — Арабська казка Написав Іван Франко. — Ціна 30 цт.
Американський гимн „Май Контри" під нотами в українськім перекладі. — Ціна .... 10 цнт.
Американець, веселий образ з житя народу зі співами, в трох діях. — Ціна .... 15 цнт.
Америка. — Збірка віршів: Зміст: Америка. Важкі думи. Галицьким панам у альбом. До сестри. Публика. Се що такого є? В Пенсильвенії. Два образки. Одна лиш калина. Я хочу до дому. Купить мази. Прощане з краєм. Слава Пророка. Поет і Муза. Будучність руського робітника. Вітер по поли. Ой в мене квіточки цвили. — Ціна 15 цнт.
Американські тrости. — Ковбок. (Казка.) — Еміґранти. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна .... 15 цнт.
Амадюнга. — Займаюче оповідане з часів боїв між Европейцями а Індіянами в півн. Америці. — Ціна 20 цнт.
Буквар для дітий першого року науки. — Ціна враз з пересилкою 30 цнт.
Блудний син. Образ з житя виселенців в Америці у 4 актах зі співами. — Ціна .... 25 цнт.
Богдан Хмельницький в Галичині (2 ілюстрації). — Письмо (6 ілюстрацій). — Фляшка горівки. — Не в добрий час (4 ілюстрації). — Дні нашої слави і недолі. — Ціна .... 15 цнт.
Вічевий співаник. — Ціна .... 5 цнт.
Вертеп. Сценічна картинка для колядників, що ходять по хатах в часі Різдвяних Сьвят. — Ціна ...... 5 цнт.
В неволі темноти. — Комедія з житя руско-американського народа в 3 актах. — Ціна .... 25 цнт.
Весела книжочка з 17 образками. — Гумористично-сатиричний збірник для сумних людий. — Містить в собі богато сьмішних віршів, дотепів і оповідань. — Ціна .... 35 цнт.
В старім і новім краю. — Образ з сучасного житя в 4-ох відслонах. Дуже весела штука для аматорських театрів. — При кінци сеї книжки находить ся сьмішне оповідане „Стадник". — Ціна .... 25 цнт.
Вода в природі. — Умиркований та щирий. (В. Винниченко). — Заграй. — Остатки „Фортуни". — Дні нашої слави і недолі. — Ціна .... 20 цнт.
Галка смерти. — Ціна .... 5 цнт.
Гостина сьв. Николая, драматична гра для дітий. — Ціна .... 10 цнт.
Галицькі анекдоти. (Гумор. оповідання). — Ціна .... 10 цнт.
Ґеновефа. — Ціна .... 30 цнт.
Дещо про звірята, рослини, камінє і скали. — В сій книжці находить ся около 200 цікавих образків звірят, птахів і риб з докладним описом, де вони жиють. — Ціна .... 30 цнт.
Дещо про права і суди в Злуч. Державах, а особливо в стейті Пенсильвенії. — Ціна .... 10 цнт.
Дорога до сьвідомости: Капітал і праця. — Ціна .... 10 цнт.
Дорога до сьвідомости: Борба клас і для чого робітники орґанізують ся. — Ціна .... 10 цнт.
Два брати, з байок Братів Ґріммів. — Ціна .... 15 цнт.
Еміґрант. — Дуже веселі пригоди з житя еміґранта. — Ціна ...... 15 цнт.
І. Жовнір. — II. Оферма. Новеля з віденського житя. — Ціна ...... 10 цнт.
Житє Ісуса Христа $1.25
Житє і твори Івана Франка.—Ціна 10 цт.
Житє, зарібки, орґанізації і т. п. в Злуч. Державах. — Дуже цікава розправа про відносини праці і житя в Америці. — Ціна .... 15 цнт.
Журавлі. — Зміст: Журавлі (вірш). Закутник (оповідане). Новітні гайдамаки (вірш). Пісні про Канаду. Пайлот Бют, оповідане про судьбу молодого робітника-еміґранта. Звідки бере земля тепло. — Ціна .... 15 цнт.
Жіночий язик, індіанська казка. **Невдалий линч,** оповідане. — Ціна 15 цнт.
Жінка і її значінє в суспільнім житю. — Сільський хірурґ (3 ілюстрації). Смерть отаманова. — Дурень. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна 15 цнт.
Жителі Марса. — Ціна ...... 10 цнт.
З кого ся насьміваюіть, з того люди бувають. — Посол Петришин. — Модний адвокат. Збірка оповідань. — Ціна .... 10 цнт.
За сестрою. — Є се найгарнійше оповідане з козацької старини, сучасного письменника Андр. Чайковського, яке тепер вийшло на американській Руси. — Ціна .... 35 цнт.
З ріжних нив. — Зміст: Вся людська твар з хвалою прийде (вірш). Чого нам дійсно потреба. Не плоти ради, не плоди (вірш). Найбільший духовний поет (Данте Аліґієрі). Михайло Петрович Старицький, батько українського театру і визначний український поет. Як будуть іти шани? Ангел та пустельник (оповідане). Дещо цікавого із природи і науки. Зі сьвіта.—Ціна 15 ц.
Зуб за зуб (оповідане). — Бом (з каліфорнійського житя). Судьба сьвітів: Назва „Русини". — Ціна .... 10 цнт.
Іцко-Сват, комедія в 1. дії.—Ціна 10 ц.
Іван Дурак та инші оповідання. Ціна 25 ц.
Історія заложеня Злучених Держав Північної Америки. — Самсон. — До тих, що сьміють ся з няної людини. — Як Свіжка щось по ночи водило і що то було? (1 ілюстрація). — Бог на землі (Індійська казка). — Свати. — Дні нашої слави і недолі — Ціна 15 ц.
Казки за циганів — Ціна .... 10 цнт.
Казки про жидів. — Зміст: Як Іван жидів мудрував. Вандрівка Івана з жидами. Як Іван водив жидів на гриби, а відтак у ставі потопив. — Мужик з жидом в спільці. Пан і жид. Казка про жида. Як жид Русина правував. — Ціна .... 15 цнт.
Книжочка ракункова. — Дуже практична книжочка до обчислюваня всяких рахунків; вона є пожиточна так для бизнесменів як і для робітників. З додатком деяких цікавих відомостий. — Ціна .... 30 цнт.
Коротка історія Руси до зруйнованя Січи. Містить богато образків руських князів і гетьманів. — Ціна ... 10 цнт.
Конець „Тітаніка", правдивий опис морської катастрофи. — Ціна ..40 цнт.
І. Листи з неба. II. Лист шинкаря до черта і инші оповідання. — Ціна 25 цт.
Лис Микита. З німецького переробив Іван Франко. — Ціна ...... 40 цнт.
Мужицька доля. Збірка оповідань. — Ціна .... 10 цнт.
Марія. — Зміст: Марія (уривок з поеми Т. Ш.). На чужині (вірш). Скором (оповідане). Рік 1903-тий в старім краю. Людоїдство в Конго. Клопоти кума Софрона (вірш). — Ціна 10 цнт.
Многострадальний народ. (Огляд історії українського народу). — Ціна 20 цнт.
Найкрасші пісні, як: вояцькі, коломийки, любовні, жартобливі і думки. — Ціна .... 20 цнт.
Невольники, драма в 5. діях.—Ціна 15 ц.
Навернений грішник. — Ціна .. 20 цнт.
Народний рух австро-угорський Русинів. — Ціна .... 20 цнт.
Напад на Січ. — Ціна .... 5 цнт.
Не скує душі живої!.. Присьвята українському народови в Злучених Державах і в Канаді в тяжких хвилях його житя, на зараню великих надій для покріпленя духа. — Ціна .... 15 цнт.
Ой не ходи Грицю, та на вечерниці. Народна драма зі співами в V. діях М. Старицького. (В переробці Александрова. — Ціна .... 30 цнт.
Оповідане про Алі Бабу і сорок розбійників. Арабська казка. — Ціна 20 цт.
О підземних скарбах. — Природна розвідка про всякі мінерали, находячі ся в землі і як витворюють ся з них річи необхідні в житю людий. Ціна 25 ц.
Оповідання про заздрих Богів. — Ціна .... 10 цт.
Огонь на услугах чоловіка (3 ілюстрації). Становище няньці. — Янко Музика. — Свинячий сон. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна ..,.. 15 цнт.
І. Олекса Довбуш і карпатські опришки. — II. Цісар і ігумен. Баляда. З німецького переклав Іван Франко. — Ціна .... 10 цнт.
Порадник для женщин, що хочуть бути здоровими. — Ціна .... 15 цнт.
Порадник для залюблених або як писати любовні листи. — Ціна .. 35 цнт.
Провідник, практичний відручник до науки англійської мови без помочи учителя з доданем словаря. — Ціна $1.50
Портрет Т. Шевченка, поменьшене портрету славного артиста-маляра Ф. Красіцького. Величина 13x16 цалів на трибалім папері. — Ціна .. 20 цнт.
Під прапором свободи. Вибір патріотичних декламацій. — Ціна ... 30 цнт.
Пісні про Канаду і Австрію. Пригоди з житя еміґрантів, писані віршом. — Ціна .... 40 цнт.
рат і ростин. — Ціна ...... 10 цнт.
Принц і нуждар. Дуже занимаюче оповідане славного американського писателя Марка Твейна в перекладі В. Держируки. — Ціна .... 50 цнт.
Причта про садівника та инші оповідання, гуморески і сатири. — Ціна .. 40 цнт.
Промови, декламації і желаня на хрестинах, заручинах і весілю для кумів, старостів і дружбів. — Ціна .. 10 цнт.
Покуса. — Зміст: Покуса (оповідане). З парктичної школи (оповідане). Я тут голова (оповідане). Пісня про Канаду. 11.000 метрів над землею. Руському серцю (вірш). Вік людий, звірів
Про конець сьвіта. — Ціна .... 15 цнт.
Про нутро землі (з 22 образками). — Розказн про будову землі і її передпотопові здобутки. — Ціна .. 25 цнт.
Про Христофа Колюмба та відкрите Америки (2 ілюстрації). — Закон не спинить пиянства, тільки виховане. — Ріп Ван Вінкель (Вашінґтон Ірвінґ). — Дні нашої слави і недолі. Ціна 15 ц.
Руський штукар. 212 гарних штук до забави. — Зміст: Часть І. Забави фізичні і хемічні. Часть II. Штуки з картами. Часть III. Штуки рахункові. Часть IV. Штуки жартібливі. — Ціна .... 50 цнт.
Рицар і смерть. — Ціна ...... 5 цнт.
Розмова Поляка з Русином. — Дуже веселий вірш, в котрім Русин висьміває польську пиху. — Ціна .. 10 цнт.
Релігійні віруваня старинних народів. — Зміст: Релігія Єгиптян. Релігія Халдейців. Первісна релігія Індусів. Ісповідники релігії Брама. Релігія Будди. Релігія Персів. Релігія Жидів. Релігія Греків. Релігія Римлян. — Ціна 20 цт.
Русько-анґлійський тлумач, з котрого можна дуже скоро навчитись анґлійської мови. Сторін 256, тверда оправа. — Ціна .... 60 цнт.
Різдвяна ніч (з 10 образками). — Ціна .... 10 цнт.
Степові люди. — Оповідане з житя в донських степах. — Ціна ..... 15 цнт.
Страшна пімста. — Оповідане М. Гоголя з козацьких часів (з многими образками). — Ціна .... 20 цнт.
Сьпівомовки .... 40 цнт.
Свекруха. — Комедія в 3 діях. — Ціна .... 25 цнт.
Страйк. — Сценічний образ з трох дій з житя хліборобів в Галичині. (Штука для аматорських театрів). — Ціна .... 20 цнт.
Стр[illegible]ли на смерть! — Робітнича драма в [illegible] дії. (Для аматорських театрів). — Ціна .... 15 цнт.
Сьвято весни. — Ворог між нами. — Христос Воскрес. — До часу збанок воду носить (2 ілюстр.) — Тополя (1 ілюстрація). — Мати. — На Великдень. — Старинний звичай. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна 20 цнт.
Товариська ворожка, для веселої розривки в кружку знакомих. — Зміст: Вороженє будучности для женщин. Вороженє будучности для мущин. — Ціна .... 15 цнт.
Тарас Шевченко (17 ілюстрацій). — Ціна .... 20 цнт.
Український співаник. — Ціна 40 цнт.
Хлопська доля. — Ціна ....5 цнт.
Хто з чого жиє? (Розвідка на тлі економічнім). — „Земля рече". — Ціна .... 15 цнт.
Чародійні пригоди убогого Омара і султанової дочки Зулімп. — Ціна 20 ц.
Через кордон. (Цікаві розкази еміґранта). Еміґрант (вірш). — Ціна 15 цнт.
Що стало ся з Рудольфом або траґедія на замку Маєрлінґ. — Ціна 60 цнт.
Що то є книжка? — Початки козаччини (з 5 образками). — Козачий кістяк. — Кіндрат Бубненко-Швидкий. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна 20 цнт.
Як мужик ходив до царя правди шукати (оповідане). З гір (вірш). За землю (оповідане). Сьвіт без Аллага (арабська байка). Як вовк пімстив ся на цареви (казка). — Ціна .... 15 цнт.
Які то є люди на земли? (з 22 образками і 2 мапами). Дуже цікава розвідка про всі раси людий і їх житє. — Ціна .... 50 цнт.
Як писати листи або найновійший і найпрактичнійший Русько-анґл. листівник. — Ціна .... 75 цнт.
Як закладати читальні і вести бібліотеки. — Чому рік має 365 днів. — Що таке грім. — Алькоголь, повільна отрута. — Шинок. — Чотири дні. (Веселого Гарцю). — Заповіт Ярослава Мудрого. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна .... 15 цнт.
І. Як мене вибирали дружбою. — II. Цісар соловій. — Ціна ... 10 цнт.
Як пан собі біди шукав, оповідане Івана Франка. — Ціна .... 15 ц.

ДРУКИ.

Переписні картки. — 1) Т. Шевченко (з портрета Красіцького), 2) Шевченко в молодім віці, 3) Шевченко в неволи (з власноручного портрета), 4) Родинна хата Т. Шевченка, 5) Могила Т. Шевченка в Каневі над Дніпром. — Картки виконані в трох кольорах і прикрашені взорами в народних мотивах. — 5 карток .... 15 цнт.
Листові папери до родини, свояків, знакомих і др. На кождім листі находить ся відповідний віршик прикрашений гарною трикольоровою вінєтою в народних мотивах і три сторінки лінійовані до писаня. — Ціна за 15 листів першої серії враз з ковертами для мущин 45 центів. — Ціна за 11 листів другої серії враз з ковертами для женщин 36 центів. — Поодинокий листок коштує 4 центи.
Книжочки платничі для вписуваня місячних вплат членів до Братств і Товариств, 50 штук 3.50
Метрики хрещеня, шлюбу і смерти, штука .... 3 цнт.
Номяник за померших .... 10 цнт.
Листові папери. Листи з вінєтою Т. Шевченка, М. Лисенка, Ів. Франка, Богдана Хмельницького, М. Драгоманова — за штуку .... 2 цнт.
Книжки для опікунів хорих 1.00
Сьвідоцтва лікарські для хорих членів Братств і Товариств .... 3 цнт.

МОЛИТВЕННИКИ І КНИЖКИ БОГОСЛУЖЕБНІ ТА РЕЛІҐІЙНІ.

Новий Завіт	2.00
Псалтир	1.00
Бог Надежда Моя, звичайна оправа	1.00
Бог Надежда Моя, кістяна оправа	2.00
Бог Радость Моя, кістяна оправа	1.40
Віночок, для молодіжи, звич. оправа	28
Дорога до неба, скіряна оправа	90
Дорога до неба, малий, звичайна оправа	32
Друг Души, кістяна оправа	1.30
Друг Души, малий, звич. оправа	50
Горі імієм серця, кіст. оправа	1.10
Горі імієм серця, скіряна оправа	1.10
Горі імієм серця, звичайна оправа	34
Хліб Души, кістяна оправа	1.80
Хліб Души, звичайна оправа	90
Молитвослов для католицьких лиць	1.20
Помилуй нас Боже, для молодіжи, скіряна оправа	80
Помилуй нас Боже, звич. оправа	50
Коляди	20
Збірник найкрасших пісень церковних	10
Ангельський хор, часть II.	20
Ангельський хор, часть II.	5

Адреса:
„SVOBODA"
83 Grand Str., Jersey City, N. J.

Хто хоче довідати ся про причини теперішної війни, про її початки і дотеперішний перебіг та стан, нехай купить собі великий ілюстрований

КАЛЄНДАР
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА НА РІК 1915.

ЦІНА СЕГО КАЛЕНДАРЯ ЛИШ 60 ЦНТ. ВРАЗ З ПОЧТОВОЮ ПЕРЕСИЛКОЮ.

Гроші можна посилати почтовим або експресовим моні-ордером і в стемпсах почтових. Канадійських почтових стемпсів і срібних монет не приймаємо.

Замовлення посилайте на слідуючу адресу:
„SVOBODA" 83 Grand St., Jersey City, N. J.

АНҐЛІЙСЬКИЙ
АТЛЯС
Европейської війни.
Сей атляс заджений славним ученим Ґриґорієм Д. Кремком с найлучшим із всіх, які до сего часу були видані.
Крім воюючих держав АВСТРІЇ, СЕРБІЇ, РОСІЇ, ФРАНЦІЇ, НІМЕЧЧИНИ, АНҐЛІЇ і ІТАЛІЇ знайдете там єще богато инших сьвітових держав з їх волинами й малими містами. Через се власне він є дуже практичний. Величина сторінок 13x21.
ЦІНА ЗА ПРИМІРНИК 35 ЦЕНТІВ.
Замовлення посилайте до
„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

РОДИМЦІ! ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗА.